

اوبسکی مستالونہ

شیرین یار یوسفزے

اوبنڪي مشالونه

رني اوبنڪي مشالونه
د منزل حد پري رويانن ڪرم

شيرين يار يوسفز م زروبي

شورو د الله په نوم چې رحمان او رحيم دے

د کتاب نوم	اوبنکې مشالونه
مخونه	۲۰۸ دوه سوه اته
ترتیب	نېټه وار
ليکونکې	شيرين يار يوسفزې
شعري زيار	دوهم
کمپوزنگ	امجد امين 0321 - 90 20 628
د املا سمون	شيرين يار يوسفزې او مظهر علي
د چاپ کال او ځای	۲۰۰۶ پېښور
د چاپ شمېر	۱۰۰۰ يوزر
بیه (قدر)	۲۰۰ روپۍ

درکونه

- ❖ يونيورسټي بک اېجنسي، خيبر بازار، پېښور،
- ❖ اکیډمي بک شاپ، پښتو اکیډمي، پېښور پوهنتون،
- ❖ زرین زاده يوسفزی، شارجه عرب امارات 00971-505942423
- ❖ برېښنا لیک: shereenyar@hotmail.com

د کتاب واک اختیار د لیکونکې څخه خوندي دے

ٲرون

چې زما دَ خيال تصوير دے
چې زما دَ خوب تعبير دے

په وفا کنبې بي مثالہ
په بنکلا کنبې بي نظير دے

چې خوددار دے ہم دلدار دے
چې بادشاہ دے ہم فقير دے

هم مېوه ده هم سايه ده
لکه دَکے دَ انجير دے

اوبنکي مشالونه - يو تاثر

”اوبنکي مشالونه“ د بناغلي شيرين يار يوسفزي د شعرونو يوه شيرينه مجموعه ده- د درد او د مينې د ارمان چې کوم خواږه د خواني په عمر کبني کېدې شي د هغه ټولو خوند د شيرين يار په شعرونو کبني تر ډېره حده راضا هر شوه دے- شعر هسي هم د خوږ درد د اظهار نوم دے او بيا شعر چې په فني معيار هم پوره وي نو د خوږو نغو صورت ترې ساز شي- فکري بلوغت به شاند چې د عمر په يوه خاص حد کبني راخي ولې شعر چې هرکله يو فطري عطيه ده ځکه نو شاعرانه بلوغت د خواني په هغه ورځو شپو کبني اکثر بنکاره شي چې نوره دنيا ورته د لېونتوب دور وائي- شاند چې عشق او محبت د جنون په يو خاص حالت کبني د پوهې تر بامه رسي- خبر نه يم چې ستر حمزه صېب دا خبره د چا په باب کړې ده:

تا ته پوهه راغله د خواني سره

ما ته هله راغله چې خواني لاره

(حمزه)

د ستر حمزه صېب دا خبره د سند په توگه وړاندې کېدې شي چې پوهه په خواني کبني هم راتلله شي- دا بيله خبره ده چې دغه پوهه د کوم مضمون او د ژوند د کومې تجربې پوهه ده- ژوند پخپله لوی اُستاز دے او شيرين يار يوسفزي چې د ژوند له کومو مکتبونو سبق زده کړے نو دا خبره يقين ته نژدې ده چې په ډېر لږ عمر کبني

ٿي ۽ شاعرانه پوهي ڊهر وڍ فني سفر ڪرڻ ۽۔

د شيرين يار پڻ ”اوبنڪي مشالونه“ ڪٺي ڇپي ڪومه شاعري ده او د ڪوم قسم شاعري ده هغه د بناغلي د فڪر غمازي ڪوي۔ پڻ غزل ڪٺي خو ڇرگنده خبره ده ڇي هغه د خپل خاطر د درد د تاثره شعر وائي۔ ڪڻ هر خو د هغه د انتهائي داخليت اظهار ۽ ولي د غزل د صنف اصل مدعا او تقاضا هم د بنيادم خپل ذات ۽۔ د خپل ذات احساس يو افقي قدر لري ڇڪه پڻ ڊي ڪائنات ڪٺي مينه، ارمان، بي وسي، جي آري د هر دور د انسان برخه ده۔ پڻ ڪوم دور ڪٺي هم ڇي ڇوڪ د خان پڻ علامت ڪٺي د خپلي مينڀي د جذبي او د خپلو مجبورو ذڪر ڪوي نو دا د ژوند سره ترلي احساسات افقي رنگ لري۔ د بنيادم د درد جذبه هر چا ته د يو رنگه احساسه راپيدا ڪڀري۔ پڻ ڊي ڪٺي هم شڪ نيسته ڇي ماحول ڇاپڀرچل او د تاريخ دوزان د بنيادم پڻ ڊي احساساتو اثر ڪوي او شاعر لڻ خپل ماحول وٽ هم نه شي۔ ولي بيا هم د يوڙي ازلي جذبي پڻ رنگ ڪٺي دغه احساسات هرڪله او هر چرته وي۔ د مشرقي ژبو پڻ شاعري ڪٺي غزل د ڪمال تر حده شائد پڻ ڊي هم رسيدل ۽ ڇي دا د ذات د اظهار لڻ ٿولو ڪاميابه وسيله ده۔

پڻ جديد دور ڪٺي جديد نظم هم د اظهار دغه رنگ خپل ڪرڻ ۽ ولي د صنف پڻ لحاظ نظم د ذات نه سهوا د خارج پڻ بيلو بيلو اڇونو او د ژوند پڻ بيلو بيلو تقاضو بنه رٺا غرڇول ڇي۔ دا روايت هم پاتي شوم ۽ ڇي غزل د حسن و عشق او هجر وصال د ذاتي ڪٺيتونو د اظهار د پاره وٺيل ڇي او پڻ نظم ڪٺي د روزگار او د دوران د غمونو ذڪر ڪڀري۔ پڻ دغه روايت شيرين يار يوسفز ۽ يو ڪامياب اُستاد شاعر بنڪاري۔ ڇڪه ڇي د ”اوبنڪي مشالونه“ د نظم پڻ برخه ڪٺي ٿي ڊهر د خوند نظونه پڻ مختلفو موضوعاتو وٺيلي دي۔ دغه نظونه فلسفيانه رنگ هم لري، د خپلي خاورڙي سره د شديد واپستگي احساس هم، د ارمان انگازي هم پڪٺي اورپڻ ڇي او د فني

ارزښت قدر هم لری -

معلومه نه ده چې شیرین یار یوسفزی شاعری کله، څنگه او په کومو حالاتو کېنې شروع کړې ده خو د کلام د پختګی نه ئې دا برېښی چې د پښتو د شعری ادب ئې بڼه مطالعه کړې ده او د شعر په بابله پوخ تنقیدی شعور هم لری - له غزلونو ئې داسې ښکاری چې د حمزه شینواری د شعر نه ئې ژور ولې مثبت تاثر اخستې دے او په شعر کېنې ئې د عصر د شعر د معیار ښې نښې برېښی -

د "اوبنګی مشالونه" شعرونه په مجموعی توګه دا تاثر ورکوی چې شیرین یار یو ترقی پسند شاعر هم دے او شاید چې د ترقی پسندو یا نورو نظریاتی شاعرانو سره ئې ناسته پاسته هم ډېره شوی وی - دا هم کېدے شی چې شیرین یار د قامی او نظریاتی سیاست سره تعلق هم لری - ځکه نو عجیبه علت دا هم دے چې شیرین یار ځېنې ځایله خپل احساس خبره هم کوی نو د ترقی پسندی په اصطلاحاتو او پېرایه ګڼې ئې کوی - ولې د کلام د سرسری مطالعې نه ئې داسې نتیجې اخذ کېدے شی چې اتفاق ورسره ضروری نه هم دے - شاعر شاعر وی - که د هر رنگ، هر مکتب او هرې نظریې شاعر وی او ما ته دا هم معلومه نه ده چې په دا مجموعه کېنې د شیرین یار د زندانی ورځو شپو شاعری شامله ده او که نه؟ خو په مجموعی توګه پکښې د هغه د پرېشان خاطر د اواز بازګشت اورېدے شی -

دا مجموعه به یقیناً چې د پښتو په شعری ادب کېنې د قدر وړه اضافه وی او که څوک د شیرین یار یوسفزی د ذاتی ژوند د ناکړدو نه خبر شول نو شائد چې د دې کتاب به نوره هم زیاته پذیرائی وشی -

زه د ښاغلی شیرین یار یوسفزی مننه کوم چې ما ته ئې په دې ښکلې مجموعه د یو څو خبرو لیکلو بلنه راکړه - که هر څو زه د وخت په داسې حالاتو کېنې ګېر یم چې په تفصیل سره مې پرې هغه رنگ لیکل وڼه کړے شول څومره چې ئې حق وو ولې

په منده منده او په بيره بيره ليكله شوو دې خو خبرو د پاره زه د بناغلي محمد اسرار
 اتل هم ډېره مننه كوم چې هركله ئې ما ته د دې ليكلو ياددهاني كړې ده-- ورسره د
 شيرين يار يوسفزي د ورور گوهر ننگيال هم ممنون يم چې ډېر په صبر ئې زما د دې
 نيمگري ليك انتظار كړې دے-

پروفېسر ډاكټر راجولي شاه خټك

پښتو اكاډيمى، پېښور پوهنتون

۱۸ اكتوبر ۲۰۰۵ء

د بنديوان شاعر اوبنکي مشالونه

د کل انسان د احساساتو او جذباتو د اظهار د ذريعو او طريقو نه پورته د شاعر انسان احساسات او جذبات چې کله د شعر په ذريعه او طريقه کبني بيان شي نو که هغه ساینده او نوحه وی نو ویر ژړا کبني ئې زړه راښکونکې اثر وی او که د خندا، ښکلا، رنگ او نور، زلفو او رخسار په ژبه خپل احساسات شعر ته وسپاری نو د گردونو، رېگونو نه لاله زار جوړ کړی او تصور به درله ښکلې او رنگین کړی - دغه وجه ده چې شاعر د غم او درد، گل او خار، خندا او ښکلا مجموعه ده، لکه چې په خان کبني ټول کائنات لری - په دغه حواله شاعر انسان ته د خپل ماحول او چاپېرچل او ټولني نمائنده وپیلې کېږی - ځکه خو محققین چې هرکله د تېرو زمانو تحقیق او څېړنه کوی نو هغوی د هغه تېرو زمانو د دورونو شاعرانو او لیکونو نه د وختونو د حالاتو د وارداتو او واقعاتو په رڼا کبني هر څه اخذ کوی - په دغه حواله مونږ شاعر ته د وخت غږ، غوږ او ژبه وپیلې شو -

دلته چې نن مونږ د پښتو د یو تکړه او وینښ شاعر شیرین یار یوسفزی د شعرونو مجموعه "اوبنکي مشالونه" راڅلو نو د هر څه نه اول به د انسانی فطرت هغه احساس په نظر کبني لرو چې انسان فطرتاً ازاد او د رڼا محرک پاتې شوی دے نو ځکه که شیرین یار یوسفزی دا وخت په کوټ لکھپټ جېل لاهور د مرگ کوټې کبني پروت د دې ملک د تور قانون سزاوار دے نو د هغه په ذهن کبني د خپل پښتون فکر رڼا هم

شته او د دغې رڼا فکر نوم ”اوبښکې مشالونه“ دے۔

د لاهور په قېد و بند کښې دلته ما ته په تاریخ کښې د ډېرو پښتنو بندیوان فکرونه ریا دېرې او هر پښتون ته پنجاب په خپلو چشمو کښې کتلی دی۔ د دغه ټولو له پاره ما ته د محترم قلندر مومند دا شعرونه مخې مخې ته کېرې:

چې په خوشحال په رنتهمبور کښې و شوې
هغه کانې په ما لاهور کښې و شوې
د رڼا ناوې دغه ټولې قیصې
ما سره ستا د مینې تور کښې و شوې
د اشنا یاد د قفس ورمات کړو
بېلتونه ډزې دې په کور کښې و شوې

د لاهور پنجاب د بندیوانو دغه تسلسل چې دا وخت شیرین یار یوسفزی ته رارسی نو دلته د قلم او حرف د تقدس په حواله رحمت شاه افریدی ته هم عېن هغه سزا اورولې شوې ده چې د پنجاب یو جج د یو پښتون د مقدمې په وخت هائی کورټ، لاهیر ملتان بېنچ کښې وئیلی وو۔

”لزم چونکه پٹمان ہے اس لیے نشیات کیس میں ملوث ہونا غیر ممکن نہیں۔“

د هائی کورټ ملتان بېنچ دا ریمارکس چې مونږ د قلم او حرف په حواله رحمت شاه افریدی او بناغلی شیرین یار یوسفزی سره د ټول پښتون په حقله راواخلو نو د هر پښتون په حقله د ټول پنجاب تاثر هم دغه دے لکه چې پنجاب د ټول پښتون په مقدمه کښې مدعی هم او پخپله گواه هم دے او زموږ په حقله دا واټی:

فقیر شہر بولا بادشاہ سے
بڑا سنگین مجرم ہے یہ آقا

اے مصلوب ہی کرا پڑے گا

کہ اس کی سوچ ہم سے مختلف ہے۔

پہ دغه لاهور کبني د پښتو د قلم دغه دوه بنديوان نن هم په تياره زندان کبني
فکرونه مشالونه لری او زه چې دلته د بنديوان شاعر په قهد و بند کبني د ازاد پښتون
فطرت شعرونه "اوبنکي مشالونه" کورم نو د يو خو کلامونو نه علاوه ئي د کلام
مجموعی تاثر دا دے چې هغه د ذات قهدي نه بلکي دې ټول نظام کبني د رياست يو
داسې باغي قهدي دے چې په زندان کبني هم د ټول پښتون خبره کوی او لکه څنگه
چې د يو طوطی يا د بل الوتونکی مارغه نه په پنجره کبني د بندېدو باوجود د الوتو
فطرت څوک نه شی اخستے، دغه شان د بنديوان شاعر فکر او خيال هم څوک
راايسارولے نه شی، نو ځکه خو وائی:

لار کبني د مقتل که ودرېدلے يم

څه به تر مرامه رسېدلے يم

ستا په گل رخسار چې ځلېدلے يم

تل لکه د پرځي ژرېدلے يم

ستا چې د کاکل څړي سمسوره ده

دا لکه سپرلے زه غوړېدلے يم

ستا د ژوند فضا چې معطره ده

دا لکه نگهت زه رقصېدلے يم

شپي ته د سبا د ستوري ځل وينم

کله د وحشت نه بوړنېدلے يم

داسي کوم جرس تتر وهلے شی

زه لکه پاڅون ته غږېدلے يم

د شاعر متعلق د بعضو خلقو خيال دے چې دے خو يا د نرکسيت بنکار وی او يا د ذات دومره قېدی وی چې د ذات د خول نه هډو بهر نه شی وتلے - شاعر يو غېر مستقل مزاجه او يو خيالی کردار يادېږي چې افلاطون هم ناخوبنه کړے وو- خو د نوی دور شاعر چې هرکله په مزاحمتی دور کېنې کوم رول لوبولے دے نو بيا "خطرناک مبلغ" ياد شومے دے- په دغه حواله چې زه د بناغلي شيرين يار يوسفزی شاعری ته گورم نو د "پنجاب زندان" او د "پنجاب قانون" ترې هم د شاعری زور اخستے نه دے بلکې چې خومره ترې چاپېره حصارونه جوړ شوی دی نو دومره عين د انسانی او پښتنی فطرت په رڼا کېنې دې پښتون باغی په شعر کېنې ويېلی دی چې:

د يارانو ترون غوارو
 مدام مرگ د بېلتون غوارو
 د مرگ کومی کېنې هم ياره
 سرگرمی د ژوندون غوارو
 د جرس په هر يو غږ کېنې
 نومے نومے پاخون غوارو

زه د نثری مصروفیاتو په وجه د شعر د مطالعې نه غېرحاضر پاتې شومے يم خو د شيرين يار يوسفزی د "افغان گلونه" په حواله اوس دا "اوبنکې مشالونه" زما خوښ شعرونه دی- زه په شاعری د فنی استاذانو او د شعرونو ورکشاپ کېنې د "فنی مېکېنکانو" په شان پُرزه په پُرزه کتو قائل نه يم بلکې زه د شعر دننه خيال، فکر او پېغام ته گورم- خو زما دعوی ده که چېرې د شيرين يار يوسفزی دا "اوبنکې مشالونه" چا د شعر د فن د استاذانو ورکشاپ ته يوړل نو وزن، بحر اصطلاحات او د شعر چې خومره لوازمات دی هغې کېنې به کش کړپ ونه مومی بلکې دا به وائی چې شيرين يار يوسفزی په شعر کېنې خيال، فکر او پېغام د وزن او بحر په چوکات کېنې داسې

پہوست کری دی لکہ سرکش باغی چہی خوک پۛ زنجیرونو کبہی رابند کری۔

ہم دغہ شان شیرین یار یوسفزے د لاهور قہد و بند کبہی بقول فہض احمد

فہض د دہ شعر پۛ مصداق واثی:

متاع لوح و قلم چہمن گئی تو کیا غم ہے
 کہ خون دل میں ڈبولی ہیں انگلیاں میں نے
 زباں پہ مہر لگی ہے تو کیا کہ رکھ دی ہے
 ہر ایک حلقہء زنجیر میں زباں میں نے

نور البشر نوید، پہنور۔

۳۱ جنوری ۲۰۰۶ء

د فکر و فن په هنداره کښې د اوښکو مشالونه

شیرین یار یوسفزې څلمې لیکوال دے خو فکری او فنی اړخونه ئې په کم عمری کښې په گڼو برخو وپشلې شوی دی - د ده تاند تپاند جذبات هر څو که د خوانی په بام غزؤنې کوی او شاهینې وزر ئې الوت ته چمتو دے خو بیا هم ورسره د ادبی ژوند یوه داسې پنگه پرته ده چې دغه تاند تپاند جذبات ئې هېڅ کله هم له خپل سمت او لارې نه نه ورکوی بلکې لا ورله فکر او نظر ته خلا بخښی او خپل مرام و مقصد پله ئې پاروی او ډاډه کوی - شیرین یار که د سماج د لمبه لمبه حالاتو سره ډغرې لپاره د خپل قلم په زور خان تر اخبارونو او مجلو رسوی نو د انتقاد د بې نیامه تبخ په لاس هم د خپل رسا فکر په زور په هر ادبی مکتب ورگډېږی - که د خپلې پښتو ژبې د صحیح لیک لوست د پاره هاندې هڅې کوی، د پښتو په املا، لیک دود او شعری وزن، بحر کتاب لیکي نو دغه مینه ئې د جېل تورو تمبو شا ته هم د فکر او شعور زور ته دوام ورکوی - ځکه خو د ابی خلیقو سره مسلسل د لیکونو له لارې کلکې اړیکې لری، څه چې د ده د پښتو ژبې ادب او پښتون اولس سره د مینې ثبوت ښکاره کوی - د جېل ژوند هر څو که د ده د ذات سره اهم تعلق لری او د ده وجود قېد دے خو د ده د فکر او فن او شعری ښکلا نه هېڅ کله گېره نه شی چاپېرولې، لا چې نورې ورکښې د وسعت او پراختیا لارې پېدا کوی — خو که مونږ د شیرین یار په دغه گڼ اړخیز ادبی ژوند کښې د ده

مستقل مزاجی رنگ لټوو نو هغه ډېر په شدت سره د ده په شاعری کېنې جوت او څرگند لیدم شی کوم چې نن د هر پښتون په وړاندې د ده د اولنی ټولګې "افغان ګلونه" او دا د اوس د "اوبنګې مشالونه" په شکل کېنې برخېره پروت دے۔ د شیرین یار په تنه بوده کېنې د شاعر زړه درد لکه د روح داسې وړدنه شوه او دغه شاعری د ده دردېدلی احساسات او جذبات په هر لور داسې شیندلی دی چې که د پښتانه وطن د خاورې او تاریخ ویاړنې قیصې او ستاښنې پکېنې دی نو د پښتون اولس د وحدت، یووالی او خپلواکی د ضرورت سره سره پکېنې د دوی د ژوند د ځینو بې وسو او مجبورو خاکه ډېره صفا او څرگنده رابنګلې شوې ده۔ دې سره سره د شیرین یار د تنقید د بې نیامه تبغ نه هغه خودغرضه، د استعمار دلالان او بې ضمیره واکداران هم بچ نه دی پاتې شوی چې منصفان ئې هم طرفداران دی او تل ئې د مظلوم اولس وینې ځکلی او چا چې تل د دغه اولس خاوره په شاپولو شېډولو او وطن په ویرانو کېنې د بدلولو هڅه کړې ده، شیرین یار د خپل کلی، خپلې خاورې او وطن په هر ډګر د دغه رنگ قوتونو په ضد ولاړ دے او هم دغه د ژوند مزاحمتی برخه ئې د خپل رسا فکر په زور د شعر جولی ته غړخولې۔ شیرین یار دغه مزاحمت د خپلې خاورې، پښتنی اقدارو، روایاتو او دې خاورې سره تړلی هر څیز او د انسان د ښېګرې او سکالی په غرض د خپل ژوند مقصد و مرام بولی۔ هم د ژوند دغه تاودو سړو نه ئې د حالاتو سره د مقابلي چل زده کړم ځکه خو د شیرین یار فکر و فن هم ښائی چې دے د حالاتو غلامی نه قبلوی او نه ورسره د سمجوتې په لاره ښکاری۔

د حالاتو په ضد ولاړ شیرین یار دغه انقلابی تصور، د ده په خیال خور مزاحمتی رنگ، د فکر وحدت او د فن کمال دے د خپل عصر د شاعرانو نه نه یواځی بیلوی بلکې یو ځانګرې مقام هم وربخښی۔ ځکه خو ئې شاعری د یو ځانګرې ښکلا او تهذیبی شایستگی سره سره د لفظونو د زړه پورې استعمال هنداره هم ده او د ژوند

حقيقتونو او هنگامو، قامی فکر او اولسی مسئلو د بيان او اظهار اثرناکه ذريعه هم ده- د شیرين يار يو خانگرمه اسلوب دا هم دے چې که د ژوند په کرکهچونو کبني هر خومره ظلم جبر او بي انصافي سره مخ شوم دے خو خپل شعر ئي د بي خايه نعرو، چغو او سورو (ويرويرانو) نه بچ ساتلے دے- هر خو که ورته په دغه لارو، پراوونو د ناکامی او بي وسي مخه هم شوې خو دغه د زړه ماتي او مايوسي قييصي ئي د شعر برخه نه ده گرځولې او شعر ئي د داد عزم او جرأت نه عبارت دے- "اوبنکي مشالونه" کبني د قامی فکر، تولدیز ژوند د غبنتنو، امن او انسان دوستی سره سره د مينې هغه لازوال جذبه هم د شیرين يار له ذاته چاپېره چورلی کومه چې دے د خپل محبوب له پاره لری (لکه چې د انس، جنس، قام، کلتور، ژبي، خاورې او وطن وارو په شکل کبني خپل بيل بيل محبوب لری)- دغه راز شعرونه ئي خای په خای داسې احساسات لری کوم چې د مينې د هر تعلق د ناکامی او کاميابی دواړو حال وائی او د ده د خوږ خوږ ژوند زړه نه راوتې جذبو له د سندرو ژبه ورکوی-

شیرين يار د بڼه شعر ليک او په ادبی لارو چارو د مزل هنر د چا استاد يا کوم ادبی مکتب کبني د ناستې نه نه دے زده کړے خو د خوب نه د خوب تر له پاره ئي د کتابونو، مجلو او اخبارونو هره پاڼه لتولې په هر څه ئي ژور او تنقیدی نظر اچولے او کله چې په عملی ژوند کبني د لمبه لمبه حالاتو سره مخ شوم نو احساس او جذبي ئي اور اخستے او فکر ئي راولار شوم دے او هم دغه څه دا دے شیرين يار تر يو داسې خايه رارسولے دے چې د "افغان گلونه" او "اوبنکي مشالونه" نه پس د پښتو په املا، بحر او وزن هم کتاب ليکی کوم چې به دېر زر د لوستونکو د نظره نېر شی ځکه به زما دا وييل بي خايه نه وی چې شیرين يار د يو بڼه زيرک او استاد شاعر سره سره يو بڼه نثر نگار هم دے او نقاد هم-

شیرین یار خپله تخلیق او تحقیق کوی او پخپله ورته په تنقیدی نظر هم گوری
 او په نتیجه کبني يوه درسته، خانگري او مناسبه کړنلاره خپل قلم او خیال له ټاکي-
 هم دغه راز خپل عملی ژوند کبني ئي هم قدم په قدم د دغه لاري "مشالونه" بل کړي-
 الله دې وکړي چې د شیرین یار د قلم او قدم او اوبنکو واره "مشالونه" د ده د روبنانه
 سحرانو زېرمه په برخه کړي-

محمد اسرار اتل

آشنا منزل

باغ حرم، لوند خور، مردان-

نېټه : د فروری اولنی ۲۰۰۶ء

امپل

غزل برخه

مخ	ورومي مصرعه	شمبر
۲۷	ما درته د زلفو د سودا ووي	۱
۲۸	تا مي کړي عيادت دے	۲
۲۹	د بلبلو د نوا خبرې وکړه	۳
۳۰	بي آبه نه يم چې به آب اخلم	۴
۳۱	د خپل خيالونو تماشا جوړوم	۵
۳۳	که بلبل لره غنچه ده	۶
۳۴	دمه شپه کنبې هم شوکير يم	۷
۳۶	نه اباسين کوي اوس ما ته په چپو خبرې	۸
۳۷	ياره د تا د خط او خال خبره	۹
۳۸	کوه بلبله د رنگينو پسرلو خبرې	۱۰
۳۹	زه چې په زړونو حکومت کومه	۱۱
۴۰	په کوم سبا او په بېگا کنبې او پره شوي نه يو	۱۲
۴۱	لږه سا به مي په سا شي	۱۳
۴۳	رضا پېښه د تقدير شي	۱۴
۴۴	ستا په چم کنبې بي ارزي ده	۱۵
۴۵	چرته دے همرا زما له خوا تلے	۱۶
۴۶	ته که په لر او که په بر اوسېږي	۱۷

مخ	ورومی مصرعہ	شمبر
۴۷	کہ تر خنگہ مہی شباب دے	۱۸
۴۸	خو کہ یو مو پۂ لاز زغل دے	۱۹
۴۹	عمارت د مال او سر پکبئی معدوم دے	۲۰
۵۰	زۂ نبولے ستا د مینی پۂ قصوریم	۲۱
۵۱	بنکلے یار پۂ مٹین زرۂ مہی خبر کوم دے	۲۲
۵۲	ارمانونہ سبزہ زار دے	۲۳
۵۳	یولۂ زلفو دے شبخون دے	۲۴
۵۴	داسی نہ چہی بی تلاش او بی تدبیریم	۲۵
۵۵	خوک بہ سپورے و تہ ہم ئی قریب نہ کا	۲۶
۵۶	چخنی شوے چہی د پینو لاندی دستور دے	۲۷
۵۷	د بلبیل خورہ نوا یم	۲۸
۵۸	خنگ سرہ سرہ غرمہ	۲۹
۵۹	زۂ پۂ سترگو د شعور ہسی بینا یم	۳۰
۶۰	روح مہی کومہی بلا ورے دے ہر چا زدہ	۳۱
۶۱	جمعیت مہی خور کا کل د لیلیا یوسی	۳۲
۶۲	استقبال ئی لاس پۂ نام د خط رقم تہ	۳۳
۶۳	وینن ادراک لہ تغافلہ را بیدار کرم	۳۴
۶۴	ستا دا یو ہسی انتشار وژارم	۳۵
۶۵	تغافل دے دومرہ زیات شو	۳۶
۶۶	چہی ماضی باندی خپل حال پدی	۳۷
۶۷	چہی بنۂ یار دے کنار ہسی	۳۸
۶۹	کہ دے خلۂ زما پۂ خلۂ شی	۳۹
۷۰	تا نیولے خپل دگر دے	۴۰
۷۱	للمہ، دشتہ، سم او غر پیکہ پیکہ دے	۴۱
۷۲	دہر کہ منزل تہ مو منزل وئہ کرۂ	۴۲

مخ	ورومبی مصرعہ	شمبر
۷۳	سپین جبین و تہ ٹی رام "ماہ تمام" بیا	۴۳
۷۴	خند و خار دے، کند کپر دے	۴۴
۷۵	ستا پہ عشق کنبی چہ بدنام دے	۴۵
۷۷	نہ خیل خان و تہ پہ خنگ یم	۴۶
۷۸	خو چہ پہ شپہ دہ اوربل خور نہ شی	۴۷
۷۹	د بنائستونو د منظر خبری	۴۸
۸۰	تا کہ و رک دہ خوہ نظر کرہ	۴۹
۸۱	ہر یو خیال چہ مہ حسین دے	۵۰
۸۲	د شوخو سترگو مست نظر خورہری	۵۱
۸۳	چہ راہینہ جدانی دہ	۵۲
۸۴	د اہونو کہ طوفان دے	۵۳
۸۵	تنہائی دہ، خان خانی دہ	۵۴
۸۶	نری شونہی کہ دہ پانی د گلاب دی	۵۵
۸۷	مست خراب دہ چہ د سترگو پہ صہبا دے	۵۶
۸۸	ستا د زلفو پہ سودا مہ ژوند حساب دے	۵۷
۸۹	خال پہ زنہ، پہ رخسار چہ لہ او برہدی	۵۸
۹۰	یو سکوت دے، خاموشی دہ	۵۹
۹۱	د آلفت پہ ہر یو راز او بنا زدہ دے	۶۰
۹۲	چہ د بنکلو تکانہ دہ	۶۱
۹۳	خلاص د زلفو ٹی زندان شی	۶۲
۹۴	راستہ ہسہ ایام شی	۶۳
۹۵	پہ چا کلہ دومرہ گران یم	۶۴
۹۶	ہغہ سپرلے ستا د نظر لتیوم	۶۵
۹۷	پہ خیل آب باندہ پورہ دہ	۶۶
۹۸	شوہ دہ زلفی شوہ مرگان دی	۶۷

صفحہ	ورومبی مصرعہ	شمبر
۹۹	دَ یار یاد کہ زورور دے	۶۸
۱۰۰	تل زما دغہ دُعا شی	۶۹
۱۰۱	کہ پدہ دم او پدہ دُعا شی	۷۰
۱۰۲	اضطراب او د سکون خبری کہری	۷۱
۱۰۳	د مہتاب ہسی رنا دے زما یار	۷۲
۱۰۴	لکہ گل ئی نراکت دے	۷۳
۱۰۵	دا یو خٹہ رنگ لہ نگار دے	۷۴
۱۰۶	شرک د زلفو کہنی فنا شم	۷۵
۱۰۷	کہ بنائست کہنی کہریت وے	۷۶
۱۰۸	ما زدہ - چہی زما شام او سحر تلے	۷۷
۱۰۹	لہوتوب کہ مہی شہرہ شو	۷۸
۱۱۰	خٹہ بد پاتہی د زردہ دم وی	۷۹
۱۱۱	ہغہ سترگو و تہ بیبا سترگی پدہ لازیم	۸۰
۱۱۲	د یارانو محفل خور دے	۸۱
۱۱۳	خو مٹہن دہی فرزانه دے	۸۲
۱۱۴	اور ئی پای تہ تر سر و اخست	۸۳
۱۱۵	غم پدہ زردہ کہ د جانان شتہ	۸۴
۱۱۷	د ملت پدہ آفق ستورے د سبا یم	۸۵
۱۱۸	درستہ سپہ لکہ د پرخی پدہ ژرا یم	۸۶
۱۲۱	د مرام پدہ خوشی لزدہ یک تنہا تلو	۸۷
۱۲۲	خپل نظر لہرہ رنا یم	۸۸
۱۲۴	خود وتلے لہ شعور یم	۸۹
۱۲۵	خو دا اوبنکہ مہی سپہ دہ	۹۰
۱۲۶	لکہ د پرخی ور ہدلے نہ شہی	۹۱
۱۲۷	نہ پدہ ما او نہ پدہ تا یم	۹۲

مخ	ورومي مصرعه	شمبر
۱۲۸	دَ صحرا دَ هر يو مُگل سبورے دَ سر شی	۹۳
۱۲۹	دَ اغيار لره اغيار يه	۹۴
۱۳۰	دَ غل نوم دلته سرکار دے	۹۵
۱۳۱	خوند دَ مازيگر او سحر چرتہ دے	۹۶
۱۳۲	دې انصاف ستا دَ "قانون ته"!	۹۷
۱۳۳	چې کاتہ دې هومره نور شی	۹۸
۱۳۴	ستا دَ وعدې غُندي او پرہ خبرہ	۹۹
۱۳۵	هغه دکہ دَ وسواس شپہ مې سبا کرہ	۱۰۰
۱۳۶	بہانہ کھ دې پخہ شی	۱۰۱
۱۳۷	ما دې کاکل هسې تار تار وُلیدہ	۱۰۲
۱۳۸	چې لہ وختہ ناخبر يې	۱۰۳
۱۳۹	ستا دَ کلی بنہ احوال دے	۱۰۴
۱۴۰	ستا هغه نظر بہ وی	۱۰۵
۱۴۱	ما پے خوب کنبې ستا دَ وصل امکان وُلید	۱۰۶
۱۴۲	"روز و شب" بہ دې بیان کریم	۱۰۷
۱۴۳	زہ بہ خہ وينمہ چرې دَ چا سترگی	۱۰۸
۱۴۴	لاز کنبې دَ مقتل کھ اودر بدلے یم	۱۰۹
۱۴۵	دَ خزان دَ آمد کُوکې پے بہار کرې	۱۱۰
۱۴۶	عام و خاص و تہ معلوم شوم	۱۱۱
۱۴۷	چې فنا مې لہ نظر شوې	۱۱۲
۱۴۸	خومرہ چې جبرانہ دہ	۱۱۳
۱۴۹	پت پالم، وفا کؤم	۱۱۴
۱۵۰	خو لکہ پخوانہ شی	۱۱۵
۱۵۱	هرہ کریکہ بہ اذان کریم	۱۱۶
۱۵۲	کھ دې زپہ دَ التفات شی	۱۱۷

مخ	وڙومي مصرعه	شمبر
۱۵۳	ستا اوريل چي ڪڙي زما نه دومره خور زري	۱۱۸
۱۵۴	خلي نه زما ئي خو اوبنڪلي نه ده	۱۱۹
۱۵۵	هله ما ته به همڪار شي	۱۲۰
۱۵۶	خوڪ چي لولپه نه شي	۱۲۱
۱۵۷	ته زما فڪر او خيال زده	۱۲۲
۱۵۸	ما نه مي نظر دے ورڪ	۱۲۳
۱۵۹	درېغه يو پڙه زري ما بنام	۱۲۴
۱۶۰	درد و غم او اذيت قيصه ده	۱۲۵

(نظم برخه)

مخ	عنوان	شمبر
۱۶۲	امن او بنڪلا	۱۲۶
۱۶۳	ازادي او وطن	۱۲۷
۱۶۴	اے درېغه!	۱۲۸
۱۶۵	خدايه! (دعا)	۱۲۹
۱۶۷	خواني	۱۳۰
۱۶۸	د وخت ليلا	۱۳۱
۱۶۹	گران مشر اجمل خٽڪ ته	۱۳۲
۱۷۲	پوره په هر کالي	۱۳۳
۱۷۵	ما ته ياد شي اے وطنه!	۱۳۴
۱۸۳	آه — نجات	۱۳۵
۱۸۷	مشر نحو خان ته!	۱۳۶
۱۹۰	نوحه	۱۳۷
۱۹۲	تخيل	۱۳۸

مخ	عنوان	شمبر
۱۹۳	هغه او زه	۱۳۹
۱۹۴	د بُلبل ناله	۱۴۰
۱۹۵	آه ----- دروند پښتونه!	۱۴۱
۱۹۶	حالات او باؤر	۱۴۲
۱۹۷	وطنه ----- خو!	۱۴۳
۱۹۹	د استعمار دلال ته	۱۴۴
۲۰۰	رڼه او ښکته او د پښتني لېلا په نوم	۱۴۵
۲۰۱	ښکلی د خپل کلی	۱۴۶
۲۰۲-۲۰۸	قطعي	۱۴۷

ؤوايه چي !

الله پء ذات تنها دء
هر چا نه بي پروا دء

نء دء خوك زبرؤلى
نء دء له چا پيدا دء

پء سيال دء خوك نيشته
دء يو دء او يكتا دء

غزل

په خپل خان هزار داستانه
سارینده او نه په چنگ یم

اساس

دَ يارانو ترون غوارو
مُدام مرگ دَ بيلتون غوارو

دَ مرگ کومی کنبی هم ياره!
سرگرمی دَ ژوندون غوارو

دَ جرس پۀ هر يو غږ کنبی
نومے نومے پاخون غوارو

دَ بنائست همه شهرت له
يو هنگام دَ جنون غوارو

اننگو دَ "نن سبا" کنبی
بيا سُرخي دَ پرون غوارو

شيرين ياره! پۀ هر حال کنبی ---!
مگر خپر دَ پښتون غوارو

ما درته دَ زلفو دَ سودا ؤوې
 تا راته دَ سترگو دَ صُهبَا ؤوې
 درست له سر او ماله درته تېر خېنې
 مونږه دې محفل كېنې په سر بيا ؤوې
 عقل، فهم، فكر له ما ورك هسې
 بيا دې نظرونو كېنې په غلا ؤوې
 راغلې عيادت له مې؛ خو وژنې ما
 ډېره په تمهيد كېنې دې دُعا ؤوې
 وُورې تندرُونه پرې باران په خېر
 حال مې دَ گُلشن راته صبا ؤوې

ستا كارۀ باڼۀ هُم دا رُوش لری
 تا چې شيرين يار پسې په شا ؤوې

تا مہی کرے عیادت دے
 یقینی زما شامت دے
 پروادار ئی دَ خلی نہ یم
 خو دَ مینہی یو عادت دے
 کرم ئی خلاص لہ ہرہ غمہ
 ستا یو غم راعنایت دے
 دَ پتکی پہ ترل نہ وو
 ہغو کرے امامت دے
 خپل خوارہ اجزاء راتول کرہ
 ستا لہ مخہ عبارت دے
 یار حساب دَ بوسی غواری
 شیرین یار بانڈی قیامت دے

دَ بلبلو دَ نوا خبرې وُکړه
 دَ چمن او دَ صبا خبرې وُکړه
 مخ او زلفو شخه بيا خبرې وُکړه
 دَ سبا او دَ بېگا خبرې وُکړه
 دَ بنائست دَ نزاکت ستائنه بڼه ده
 ولې دا چې دَ حيا خبرې وُکړه
 دَ رنگونو هغه ډک ماښام تالا دے
 اے واعظه! اوس په سا خبرې وُکړه
 په هېبت دَ سپينو تُورو کا وارونه
 بيا دَ لېچو دَ ادا خبرې وُکړه

بيا به خه وی چې ايام په اختتام وی
 شیرین یار ته شه پخلا؛ خبرې وُکړه

بهي آبه نه يم چي به آب آخلم
 ياره! له تا د سوال خواب آخلم
 هر يو عنوان د تا له باب آخلم
 زه انتساب له خپل نصاب آخلم
 په هغه زلفو، هغه مخ مې قسم
 له "روز و شب" حساب كتاب آخلم
 سرو اننگو دې خولې ونيولې
 خنک انتقام په آب و تاب آخلم
 واعظه! دومره په شتاب ولې يې
 ايله قدم د خپل شتاب آخلم
 كله ساقې، كله واعظ رادرومي
 چرته تسبي، چرته شراب آخلم

شيرينه ياره! شمله جگه لرم
 په دې عتاب كښې دومره تاب آخلم

۲۹-۱۰-۲۰۰۲

دَ خپل خيالونو تماشا جوږوڻم
خو تصويرونه دَ اشنا جوږوڻم

مينا تر خلي کا چي جوته شي شراب
سهل تر کيب سره صهبا جوږوڻم

ما وي: سپوا دَ ديدن تنده شوه؛ لا
تا وي: ميدان دَ کربلا جوږوڻم

ما وي: دَ زلفو مخ نبوے ئي وکري
تا وي: له سترگو بلا لا جوږوڻم

لکه بلبل چي رابلي پسرلي
اوس به يو هغه رنگ نوا جوږوڻم

۳۰-۱۰-۲۰۰۲

لکه زما چي گرهوان خيري گلان
له خپل شيونه به ثنا جوړوم

سپرليه! بوتې په گودر ونوله
خپلو دردونو له دوا جوړوم

شارو حجرو کښې مې ډيوې بلوم
هغه جرگې به درته بيا جوړوم

توبنه د زيست مې خط او خال د اشنا
تورو تيارو نه هم رڼا جوړوم

ستا د وعدې غنډې يو رزم همه
په هر بېگا کښې خپل سبا جوړوم

کە بلبل لره غنچه ده
 نو پتنگ لره ديوه ده
 خوا دې ما باندې پوره ده
 د پتکي بنکلا شمله ده
 ته غره اوسه په حُسن
 زما هم د عشق نشه ده
 دې خيالونو لېونو له
 ستا په مخ جوړه گرمه ده
 تر دا هسي بائه غشو
 خه نشه، خه حوصله ده!
 خط او خال، لب او رخسار ته
 مشاطه په تماشه ده

دمه شپه کښې هُم شوگیر یم
 ستا د زلفو چې اسیر یم
 د وفا دستار ترلے
 د پښتو د ملک سفیر یم
 سمه، غره به سره یو کرم
 د وحدت هغه بهیر یم
 کله پرېوځم، کله پاسم
 په تخریب او په تعمیر یم
 دلدارۍ؛ خودداری یوره
 تا ته څه ښکارم، حقیر یم
 زه په غښته له چا کله!
 شته من یاره! خو فقیر یم
 لوگه ستا له یو نظره
 په حلقه کښې بې نظیر یم
 ستا رضا شی را حاصله
 په تلاش او په تدبیر یم

پٺ تـلاش او پٺ تـديـر يم
 خو کـڙلـي خـپـل تـقـديـر يم
 خو مـقـصـودـه سـتا رـضـا دـه
 پٺ حـرم او نـٺ پٺ دـير يم
 چـي کـا يـون دَ يـار پٺ لـورـي
 دَ هـغـه قـاـفـلـي مـير يم
 هـم هـغـه رـاـپـورـي خـانـدي
 چـي نـي زـه دَ غـم پٺ وـير يم
 ”يـو بـلـبـل دَ کـل تـنا کـڙه“
 سـتا دَ هـغـه خـوب تـعـبـير يم
 غـٺـي غـٺـي زـلـفـي وـيـنـم
 شـيـرـين يـاره! ډـېر زـهـير يم

نَه ابا سين كوى اوس ما ته په چپو خبرې
 نَه پېغلې جونه په گودر كنبې په منگو خبرې
 هلته په بن كنبې اواز نَه كا كوم طوطى او مېنا
 دلته ميره كنبې خراپه نَه كا په شپېلو خبرې
 دَ حُجرې مَت كنبې نَه منگه كا، نَه رباب دَ مَطرب
 دَ زير او بم سره خلمو ته دَ زړگو خبرې
 هغه دَ ژوند دَ رنگينيو كاروان چرته تللې
 په خُله چې نَه راولى بېرته دَ راتلو خبرې
 هغه نكته، هغه گلشن او بڼېدل دَ بورا
 ياد دَ ماضى شو دې وطن كنبې دَ سپرلو خبرې
 گل دَ لاله هُم چرته تورو خاورو وُخوړلو
 نَه دَ غاتپول وُكرې بيا پُولو او پتو خبرې
 دَ چاپېريال وجود لمبه دے ترې لوخړې خېژى
 دَ ژوند سلگى دى؛ ما ته كاندې په زېبرگو خبرې

دَ اوږو سترگو نظر وړمې مې بنائست دَ حيات
 كړه شيرين ياره! اوس دَ زړونو سپېلنو خبرې

ياره دَ تا دَ خط او خال خبره
 زما دَ حال او استقبال خبره
 زما دَ عشق، ستا دَ جمال خبره
 نه ده خه دا دَ اشتعال خبره
 گنې نو تا خبره وړانه کړله
 جوړ وو محفل، وه دَ مثال خبره
 يار دَ قدرونو په رموز کښې وايي
 نه کا په بام او په دېوال خبره
 ستا په محفل کښې خومره ډېره وشوه
 يو دَ شړی او بل دَ شال خبره
 خبره يو وه: خو څوک پوهه نه وو
 ما کړه دَ دام او دې دَ تال خبره

حُسن وحدت دَمې: بيا مې وچېرله
 دَ سمې، غره دَ اِشتمال خبره

کوه بلبله دَ رنگینو پسرلو خبرې
 هغه دَ عېش او دَ عشرت دَ ورخو شیو خبرې
 غوارم گلشن کبني دَ نکھت دَ گدېدو خبرې
 بیا دَ بورا دَ بنېدو او دَ غنچو خبرې
 مطربه راشه! دَ حجرې په گت کبني بیا وچېره
 په زیر و بم کبني دَ تارونو، په نغمو خبرې
 ساقی چې راشی نو واعظ دې هم دفتر وِسپری
 دَ هر یو گوت سره به اورم دَ توبو خبرې
 زړه مې ډېر وُغواړی له خُانه دَ وتو خبرې
 بس خو؛ رامخکبني شی دَ شرم او پښتو خبرې
 بنایی سړی وُکړی تر منځه دَ سرو خبرې
 ملک دَ پښتو دَ دلته وُشی په جرگو خبرې
 راوی! بنائېست ته دَ حیات وُکره په زوره زوره
 دَ مئینانو، لېوانیانو دَ جذبو خبرې

چې په حرمت دَ گلستان ئې سر و مال کره فدا
 ستا شیرین یار به تا ته وُکا دَ هغو خبرې

زه چي په زړونو حکومت کومه
 بيا څه خطر د بغاوت کومه
 لسته د مخ د عبارت کومه
 د بغاوت چي حمايت کومه
 دا د خوبانو محبت کومه
 که د بتانو عبادت کومه
 ملگري خان سره خو اوبنکي لرم
 د تپي زړه چي عبادت کومه
 ستا د ياري خواږه هم هسي عدم
 په درمسال کبني مشقت کومه
 غرض د تا سره د زيست دے اشنا!
 څه؟ محبت که قوميت کومه

اوده بانه ئي څه راؤلرژول
 له خورو زلفو شکايت کومه

پټه کوم سبا او پټه بېگا کښې اوپره شوی نه یو
 ستا د وعدې غنډې خو ښه ده! کچه شوی نه یو
 ستا د هر یاد سره تر عمره مو یاری پاللي
 خپله تپه کښې لکه ستا بې پته شوی نه یو
 ستا د نظر د پلوشو له متازیه توبه!
 ښه ده ذره غنډې چې مونږ بې ډکه شوی نه یو
 ساقی گل فامه! بېرته راشه او کاسې ډکې کړه
 تا ته دا چا وي؟ چې توبو نه توبه شوی نه یو
 ستا د خو اوښکو پټه ترمکه به راژوندی شو اشنا!
 خو پټه باران د بهارونو تازه شوی نه یو
 هسې به تل د وخت د ناوې له مخ اخلو پلو
 خو د اجل د درنډې چې لقمه شوی نه یو
 دا خو اټل ده چې به مومو له جانانه وصال
 مونږ له پخوا چرې د خان پټه زېرمه شوی نه یو

شیرینه یاره! د مرام لایلا به نه شی پخلا
 خو پټه انګن کښې د حجرې چې جرګه شوی نه یو

لږه سا به مې په سا شي
 كه اشنا مې خوا په خوا شي
 چې دې لاندې تر قدم شو
 په جهان به سربالا شي
 خلك جوړ به لرغونى و
 كه په دم او په دوا شي
 زه او ته سره فريق يو
 فيصله به مو په چا شي
 ساقى! وار كښې خطا نه شي
 چې مستان دې وارخطا شي
 له دې هسې لا چاربه
 هره چاره ناويسا شي
 د سفر توبنه هم دا ده
 چې دوه سترگې دې بينا شي
 زما سترگو وته كسه
 چې خپل عكس درته گويا شي

پءَ ھوا دَ وخت تڪيئہ دہ
 نءَ پءَ ما شی، نءَ پءَ تا شی
 آزالہ مپِ دَ زرہ وکړہ
 چپِ خبرہ خو صفا شی
 لپونے دَ مینې څہ زدہ
 چپِ روا، کہ ناروا شی
 تاودہ وینہ دَ خوانی وی
 ابتدا کنبې، انتہا شی
 تورې زلفې گورې ستایم
 دفعہ، دفعہ بہ بلا شی
 شیرین یارہ! وار دَ چا دے؟
 دَ بانہ غشی ادا شی

۳-۱۱-۲۰۰۲

رضا پېښه دَ تقدیر شی
 نه ترکیب او نه تدبیر شی
 دَ روزگار له دامه ووخی
 دَ زلفانو چې اسیر شی
 په روزگار کښې وی مَترُکه
 په یاری کښې ناگزیر شی
 له فلکه خپلې برخې
 څوک امیر او څوک فقیر شی
 دَ وختونو له پېرزویه
 څوک اتن او څوک په ویر شی
 چې دَ خیال خانگونه مات وی
 نو به څنگه هواگیر شی
 دَ بانه په تېره څوکو
 دَ مښن دَ سینې څیر شی

مړاوې سترگې دَ یار وینی
 شیرین یار ځکه دلگیر شی

ستا پټه چم کښې بې آرزى ده
 زمونږ ډېره بې وسې ده
 د اُمېد د هر يو کُل مې
 پټه درون سينه زخمى ده
 پټه مثال د اورکې مو
 پټه خپل سر راښمائي ده
 ستا د سترگو و شوخي ته
 څه مستې، څه بې خودى ده
 څه بې سره زمانې ته
 خودسرى او سرلوړى ده
 چې دې نه ورسى فهم
 "چپه خله کښې بهترى ده"

دا بيان مې وزن دار دے
 د مفهوم ئې روانى ده

چرتہ دے همرا زما لہ خوا تلے
 حم پسي کھ هر لوري اشنا تلے
 بنکلے مي دَ خنگ نه په خندا تلے
 هاغه دے - - - ! بيا زره جورې زما تلے
 خلی ته دَ اجل ئي کله زه پرېدم
 زره لکه ماشوم رانه په غلا تلے
 ما وي عقل، فکر مي تا ورے دے
 لا صبر، سکون پرې نه سپوا تلے
 هرې حادثې ته چې ټټير نبوي
 هغه هم دَ بنکلو په ادا تلے
 خوک چې په نوا دَ وخت سنوا نه شي
 ستا لہ دره هم نو بي نوا تلے
 شپونه مي دَ ژوند؛ خوبونه تلي دي
 داسې ئي دَ زلفو په سودا تلے

بلي په مزار ئي دَ ياد شمعي ردم
 ما نه مي ارمان دپر په ژړا تلے

تہ کٔ پٔ لر او کٔ پٔ بر اوسپڙي
 ياره! زما دَ زږٔ پٔ سر اوسپڙي
 تہ پٔ بولان کٔ پٔ خيبر اوسپڙي
 لٔ ما به ولي ناخبر اوسپڙي
 دَ تور کاکل حقدار به ؤنه گڙخې
 خوئي لمن کبني دَ تور غر اوسپڙي
 وايه! دَ زلفو او دَ مخ دي قسم!
 پٔ روز و شب کٔ مې خبر اوسپڙي
 دَ انتگو تر خوکو راغله سُرخی
 وائي لٔ ما به پٔ خطر اوسپڙي

دَ هوسي سترگو لٔ زمري نظره
 شيرينه ياره! ډپر اوتر اوسپڙي

کٺ تر څنگه مې شباب دے
 خو پټه ترڅ کښې مې کتاب دے
 دا انجام ستا د عتاب دے
 چې اغاز زما د تاب دے
 سيند د اوبښکو کښې مې وموند
 يو گوهر، مگر ناياب دے
 دغه ستا د سترگو اوبښکې
 دا هم سيند، خو بې پاياب دے
 ستا تر هسې رڼې اوبښکې
 کٺه گوهر دے، خو کرياب دے
 ستا د زلفو پټه سودا کښې
 ورک د شپو نه زما خواب دے
 ستا تر غږ سارينده هېڅه
 هم دا هسې چنگ، رباب دے

شيرين يار دې پرې هم زده کره
 څه حساب دے، څه کتاب دے

خو کٔه یو مو پٔه لار زغل دے
 خو نظر مو سره بیل دے
 یو یو خاپ د تیر کاروان وو
 ما پرې اېنښے باندې پل دے
 د ښکلا "مرد مېدان" دے
 هر یو خیال زما اتل دے
 زړه کٔه لوی له یوې خولې کړې
 ښه د زړه پوره بدل دے
 د کاکل خړی به سر کا
 زما فکر کله شل دے؟
 چې زه ستا شم، ته زما شې!
 د هر سوال هم دا یو حل دے

شیرین یار ته به پخلا شې
 دغه امر اوس اتل دے

عمارت دَ مال او سر پکښې معدوم دے
 مونږ گتله پء دا ښار کښې بلا نوم دے
 دَ ښائست ئې پء حلقه کښې څومره دُهوم دے
 بيا پء حال دَ لښونيانو څوک معلوم دے
 ما خو کړې لء آزله ستا ثنا ده
 ما به کله پء تا ياد کا؛ طالع شوم دے
 کا لء ښکلو دَ وفا او ديدن طمع
 کتوري لء زانو غواړي؛ زړه ماشوم دے
 سپېلني غنډې لوگے ئې لء وعدو شم
 ډېر دَ پيو ئې رخسار دی، پء ځله اوم دے
 هر سحر مې ستا پء مخ باندې محيط دے
 هر ماښام مې ستا کاکل څخه موسوم دے

پء ټولي کښې دَ همزونو داسې وايي
 شيرين يار مې لښونے دے، ډېر معصوم دے

زه نيولے ستا د ميني په قصور يم
 سر د دار باندې ختلے يم منصور يم
 د جنت حوري دې واره لاس په نام کا
 سربازانو ته حلقه کښې په ظهور يم
 داسی مہ وايه! چې تہ به له ما هېر شي
 که له تہ په بل ديار يم خېني دور يم
 هلته سوع دې حرمت دے تندرونو
 دلته زه هسي بي آبه يم، بي نور يم
 بنه سامان دې د "سر خني" هر خو ما کره
 ولي بيا دې هم حلقه کښې نامنظور يم
 شامدام له جفاکارو پامالېري
 بنه آگاه په سر او مخ دې د دستور يم

که د يار په نوم مي وژني؛ تور ئي اخلم
 له دې اخوا شيرين ياره! "بي قصور" يم

بنڪلے يار پڻه مڻهن زڙه مڻي خبر کوم دے
 دَ شته منو پڻه خوارانو نظر کوم دے
 چڻي شوخي دَ پيمانو ده پسڻي ورکه
 دَ شفق دَ سُرخي ڊک مازيگر کوم دے
 دواڙه لاسه مڻي ورکڙي دي گرپوان کبني
 اوس دَ گُل دَ خنداگانو سحر کوم دے
 هر پرواز دَ بلندي ته مڻي زڙه کبڙي
 خو دا توان مڻي پڻه غوخ شوي وزر کوم دے
 ڊپر غمونو سر تر پايه کوره کڙي
 زما نه زده چڻي لڙ چرته دے بر کوم دے
 زڙه به خه دَ منصفانو پڻه در يوسم
 دلته تول نو دَ انصاف برابر کوم دے

شيرين ياره! دَ دي وخت ليا هم ستا ده
 خوزور متو کبني او گتو کبني زر؛ کوم دے

ارمانونہ سبزہ زار دے
 اُمیدونہ نوبهار دے
 دَ وخت زول پئے کومہ راورم
 خیر دے! دے خوا مے هم کار دے
 رسی زلفو ئی کار وکړه
 اوس دَ غشو بانو وار دے
 ستا کاکل پئے سر ختلے
 زما هم پئے سر دستار دے
 لکه زلفی دے اُوردے دی
 زما هومره انتظار دے
 لکه زلفی دے خورے دی
 دَ خیال هسی انتشار دے
 وایه! اوس نو یاری خه ده؟
 یو غرض، یو کاروبار دے
 شیرین یاره! یار بخیل دے
 یا نصیب زمونږه خوار دے

يو لئ زلفو دې شبخون دے
 بل لئ سترگو دې ساتون دے
 زور پئ لاس او دنيا دار شی
 مُسَلَم هغه مجنون دے
 جرس خپله سينه سره کره
 پاسه پورته شه! پاخون دے
 ستا پئ ذکر، ستا پئ فکر
 سر مې اېنښه پئ زنگون دے
 ستا پئ سترگو کښې خلپړی
 زما هسې خيگرخون دے
 پئ مخ اوښکې بورکي دی
 هُم تياکې مې لرمون دے
 ستا پئ در چې تمامپړی
 پئ دا لارو زمونږ يون دے

پئ پښتنه به مې راشی
 شیرین یار خو مې پښتون دے

داسې نه چې بې تلاش او بې تدبير يم
 خو بس دا چې زه کولې خپل تقدير يم
 هومره مخ به د هوا گوزار ته نيسم
 خو مې دم د وزر شته دے هواگير يم
 د سينې کچکول مې ډک له ملغلرو
 زه په غنښته له چانه يم خو فقير يم
 خدای راکړے ډېر دولت د قناعت دے
 زه په دا له بادشاهانو زيات امير يم
 لکه يار چې مې د زړه د رنځ دوا ده
 داسې زه ئې هم "سر خنې" له اکسير يم
 په ټولې د سُهېليو کښې "خلة راکړې"
 په حلقه کښې د همخولو بې نظير يم
 بې له ما به وي د ښکلو خوا نيمگړې
 د شملې غنډې پټکې له ناگزير يم

ستا د زلفو ياد مې نه پرېږدی و خوب ته
 لا تر هاغه به شوگير يم خو اسير يم

خوک به سپورے و ته هُم ئي قريب نه کا
خدای دې خوک په دې وطن کښې غريب نه کا

تا په تبغ دَ نظر هغه ادا کړے
چې دارو مې په يو ښار کښې طبيب نه کا

چې دې ”وار“ راغله نه وی؛ ”وار ئې تېر شی“
خوک دې طمع له يو داسې نصیب نه کا

زه او یار دومره قریب یو چې یو تن شو
په دا څه شی؛ اعتراف که رقیب نه کا

خمې وروځې، لک بانه او تاوې زلفې
هسې مړیم؛ یار دې دومره ترکیب نه کا

شیرین یار دې ډېر آداب د ادب پالی
اعتراض ورباندې ځکه ادیب نه کا

چخنی شوے چي د پښو لاندې دستور دے
 هر سرے د قلمرو خني مفرور دے
 مُنصفان کة هر خة وکا؛ لاس په خلة کا
 د انصاف غښتنه هم دلته قصور دے
 د دي دهر محرومان دي خو به شمارم
 کوم کسبي دے، کة دهقان او کة مزدور دے
 د ظالم د عمر هم درازی غواري
 هر مظلوم زما د بنار خومره مجبور دے
 خة به وایم کة په دم او دوا روغ شي؟
 له دي رنخه چي جوړ شوے اوس ناسور دے
 لاعلاج چي هرکله درد د غاښ شي
 اخستلے هر طيب پسي امبور دے

په مېدان کښي د عمل اوسي بي توري
 شيرين ياره! هر سرے په خلة باټور دے

دَ بُلبل خورِه نوا یم
 کَه مِی آوری ستا ثنا یم
 سر دَ دار باندي دِ ستا یم
 غُخِ ژبِی نه گویا یم
 لَه پِرزو دِ ناشنا یم
 ستا یو هغه رنگ آشنا یم
 دَ طاقت پَه زېرمه نه یم
 چِی دَ زرونو شهنشا یم
 دَ زمان پَه گُتو پوهه
 اگاهو لَه وخت پیدا یم
 هر سبا، بېگا مِی تَه ئِی
 تمام عمر لره ستا یم
 دا دِی چاره او پېشه ده
 کَه نېولے دِی هُم دا یم

شیرین یاره! سوال خودا دے؟

چِی پَه خَه خطا سزا یم

څنگ سړه سړه غرمه
 چرته ده تاوډه غرمه
 زه يو لېونې مښپن
 خوښ يم په سړه غرمه
 ستا د بانه سپوري ته
 بيا کوي دمه غرمه
 ستا په تياره زلفو کښې
 ما ته لکه شپه غرمه
 څار د مړه کاته نه دې
 څومره شوه اوډه غرمه
 مخ دې لکه سور شو چې
 بيا خوږه خوږه غرمه

ستا له شيرين ياره زده
 څنگ شو لولپه غرمه

زە پە سترگو د شعور هسې بينا يم
اوس پخپله خپل نظر لره رڼا يم

ستا جنون کښې له مجنون تلې په هورتې
ته دروغ هرگوره مه گڼه رښتيا يم

ته نظر کښې دې لرې د زړه رازونه
زه هم تل د خپلو سترگو نه گویا يم

زه مټين يم او روزگار لرم د مينې
نور به څه وايم چې هاغه يم او دا يم

انتشار منې د زړه لا هومره زياتېږي
خورو زلفو ئې زه وړې په سودا يم

يار دې خپل مرورتوب له مينځه يوسې
شیرين ياره! زه په خپله خله پخلا يم

روح مې کومې بلا وړې دے هر چا زده
 پۀ دې بنار کنبې هر دانا او نا دانا زده
 مينه هغه رنگ له کار دے؛ خوامخوا زده
 هم بادشاه دَ زمانې او هُم گدا زده
 پس قدمي لۀ پېش قدمي وي بلا گرانه
 داسې مۀ گنہ؛ چي بئرتہ تلۀ اوس ما زده
 تۀ بنبوه دَ خشم وکړې، زۀ دَ مينې
 خپل خپل کار دے؛ دَ تا هاغه، زما دا زده
 لپونې خو پۀ زورنو لا وړانېږي
 سر دَ دار باندې مو ترپې هُم نڅا زده
 دا خو ستا غمونو نۀ يم زۀ پرېنبولے
 گنې ډېره مې خدا او مشغولا زده

پۀ يو تېکي کنبې دوه توري نۀ ځايېږي
 شيرين ياره؛ چي انا زده؛ څۀ اشنا زده؟

جمعیت مې خور کاکل د لېلا یوسی
 لکه خوب په شپه کښې؛ توره بلا یوسی
 زړه په دواړه لاسه نېوم؛ دم پرې چف کرم
 خدای زده؟ ښکلې ئې په کوم هنر بیا یوسی
 عشقه! ما هم هسې تېر له خنډو خار کړه
 لامبوزنی مل ابو کښې په شا یوسی
 د یعقوب غنډې مې زړه و ته غم پرېوت
 دا یوسف به مې د سترگو رڼا یوسی
 دا منمه! چې پُرسان له به یار راشی
 عزرائیل چې زما روح په سما یوسی
 بیا د قبر په خزو مې اوښکې توی کړه
 د زړه خیرے به دې ډېره ژړا یوسی
 خلقو وې به! اجل مل ئې د نظر دے
 ما گڼله کله؟ سترگې به ما یوسی
 عقل خام شی.. ادراک شل او فهم روند شی
 خان قضا له گڼې څوک؟ په رضا یوسی

شیرین یار! به دې د خدای په در کښې غواړی
 تقاضی که دې هر څو د دنیا یوسی

استقبال ئې لاس پء نام دَ خط رقم ته
 خدای دې راوکی دا یار زما حرم ته
 نرگس چشمه، لاله رُخه، یاسمین بویه
 پسرلی ئې هُم غورپری هر قدم ته
 دَ زړه زخم دَ مودو وو؛ جوړ ناسور شو
 اوبنکې پاکې کره! ضرور اوس خه مرهم ته
 تل روانې ترې چینی دَ سترگو دکې
 یم حیران دَ جل وهلی سینی زیم ته
 هغه سترگې چې داستا پء درد لوندې شی
 دَ حیات ابء هُم نه رسی دې نم ته
 ډپر یقین راته خپل یار مې زړه نشین کره
 پسې نه خُم خکه دیر او یا حرم ته
 دَ معروض پء پردو سُر به ئې هر تار شی
 غور کة ونبوی مطرب مې زیر او بم ته

شیرین یاره! چې هُم درد او هُم دوا زده
 دغه هسې ژبه ورکره خپل قلم ته

وینس ادراک له تغافله رابېدار کړم
 بینا فهم خپل مرام و ته په لار کړم

پښتون فکر اواره په خنده و خار کړم
 روڼ نظر رڼا رڼا لکه انوار کړم

د بې باکه غیرتی جنون له زوره
 زه تپه د خپلواکۍ په سر د دار کړم

د مانۍ خښتن شو غل مې د گوډایکو
 ډېر د وخت په نوی جبر آه و زار کړم

اوس که ما و ته حاصل شی د یار وصل
 یو ساعت به د جنت په عمر شمار کړم

دا چې گرحمه بې یاره، بې دیاره
 شیرین یاره! خه په زیست، خه په روزگار کړم

ستا دا يو هسي انتشار وژارم
 يا دي دا اوريد انتظار وژارم
 هغه خدا چي دي تار تار وژارم
 لکه بلبل په آه و زار وژارم
 زه يو بي وسه د نري غمگسار
 غم مي د يار که د ديار وژارم
 د يار د ختو، لوتو واران کورکي
 دنگه ماني خه د اغيار وژارم
 لکه جرس هم زره مي ډير وغواري
 تير وهم په لويه لار وژارم
 تنکي غوتي مي تندرونو يورې
 اوس خه آمد د نوبهار وژارم

د خپل شهيد ارمان په قبر باندي
 بلوم شمعي بي اختيار وژارم

تغافل دې دومره زيات شو
 چې د اوبنکې هُم زړه مات شو
 مونږ هغه ليمه په لاره
 ورک نظر د التفات شو
 په جامه د پسرلي کښې
 خزان شامدام رامات شو
 ما هُم خيال د غزنوي کره
 ستا وجود چې سومنات شو
 په زخمونو د احساس کښې
 د نوونو هُم بهتات شو
 د بنکلا صاحب نصابه
 بس که ياد دې لږ زکات شو
 د زړه زڼې مې لوگي کره
 د بارخو نظر دې مات شو

هسې رنگ شيرين بيان دے
 چا ته قند او چا ته شات شو

چې ماضی باندې خپل حال ږدی
 بڼه بُنیاد د استقبال ږدی

په سپین مخ چې سیاه خال ږدی
 خدای زده بیائې په خه خیال ږدی

بدبختی یو داسې پېښه
 درته کډه هر کمال ږدی

نه جلوه د بام د سر نه
 نه هم زنه په دېوال ږدی

نه ښکاره د تمبو وټ نه
 نه له سره ښکته شال ږدی

شیرین یار! له هر خه تېر دے
 هر یو شرط که د وصال ږدی

چې بنه يار د مے کنار هسې
زما تللے قرار هسې

بيا د زړه اضطرار هسې
سيند د سترگو چيکار هسې

لکه اوس خوار و زار هسې
کله نه وُم په دار هسې

کله دام او کله تال وی
لا د زلفوئي تار هسې

له دې بنکلي همکاريه
دا اغيار مې شي يار هسې

وخته! زول که دې بل راشی
زما هر خوا ته کار هسې

مِرۋ کاتۋ نہ دې لوگۋ شم
مونږه وارہ بيمار هسې

ساقی خار دې لۋ بادې شم
خو وار تېر شی پۋ وار هسې

ستا د مخ و آبادی ته
دا گلشن او بهار هسې

ستا د سترگو پېمانې ته
دا مقدار او معيار هسې

پۋ ملا تږ ئې ډاډه وُسہ
شیرین یار دې پکار هسې

ڪڙهه ڏي ڪڙهه زما پڻه ڪڙهه شي
 نهه بهه "تهه" اوهه نهه بهه "زهه" شي
 پڻه ادغام چڻي ڏي باهه شي
 ڪڙهه خاتاهه، ڪڙهه پرپواته شي
 زما زرهه اُبهه اُبهه شي
 دهه تاهه ڪسي خواهه مارهه شي
 دهه نمرمخو تهه ڪاهو چرته
 دهه راتلهه سرهه ئي تهه شي
 لبه ئي باندي پڻه سههبا دهه
 لاهه چڻي ملهه ئي سرهه لههه شي
 پڻه تهه ڪورهه دهه تودهه نظر مهه
 دهه احساس دردونه بنهه شي

شيرين يارهه! سترهه خيال مهه
 پڻه چاهه غنوهه اودهه شي

تا نیولے خیل ڊگر دے
ما ساتلے خیل سنگر دے

بنه پرچار د سر لوری دے
خو که پاتی د چا سر دے

ستا هر یاد زما سره دے
ستا هر غم زما په سر دے

غشی باندې په لیندو کره
ما نیولے خیل تیر دے

ته نقطه یو د پښتو شه
ژوند دې گوره! ستا چکر دے

دا غزل مفهوم درآزه
په خیل بحر مختصر دے

للمه، دشته، سم او غر پیکه پیکه دے
 نن دَ کلی هر منظر پیکه پیکه دے
 یا زمونڙه خپل نظر پیکه پیکه دے
 یا دَ ورځې مازیگر پیکه پیکه دے
 خدایه! ورک کړې له اسمانه تندرونه
 خوف نه سپورے مو دَ سر پیکه پیکه دے
 ما وې: راغے ترې قاصد؛ خوڅه به وایی
 ده وې: چپ شه! هر خبر پیکه پیکه دے
 بیا وهلے په گلشن ئې چا شبخون دے
 دَ بلبل دَ شیو سحر پیکه پیکه دے
 نه ساقی شته، نه سپورمی دَ خوار لسمې
 چې روتق دَ بام او در پیکه پیکه دے
 نه ئې جالی په څرې کنبې دَ بازونو
 نه ئې بار، سایه؛ شجر پیکه پیکه دے

غټی نه سپری گربوان چې شیرین یاره!
 په درون ئې زړه، ځیگر پیکه پیکه دے

ڊپر ڪه منزل ته مو منزل وٺه ڪرڻ
 بنه ده دَ بل پڻه ڇپو مو زغل وٺه ڪرڻ

پڻه خندڻ و خار او سره اوروڻو لارم
 تا وي: دَ تگ دي لا تگل وٺه ڪرڻ

زڙه مڻي ڀاڙه ڪرڻ پڻه ساد سيوري دَ خان
 بل مڻي پڻه لاره باندي مل وٺه ڪرڻ

ڇو ڇڻي پرون نه مڻي پڻتلي نه دي
 ما دَ سبا هومره اٽگل وٺه ڪرڻ

هُم شومه ورك هُم دي پڻه سترگو ڪنڀي يم
 دا دي يو هسي رنگ له چل وٺه ڪرڻ؟

ڇو غزالي سترگي راوانه پوي
 مونڙه سامان دَ خيل غزل وٺه ڪرڻ

سپين جبين و ته ئي رام "ماه تمام" بيا
 سرو لبانو ته صُها ئي په سلام بيا
 خَنگ ته راغے سره ليمه هسي گُلفام بيا
 دَ ساقی له گُتو پرپوتو ډک جام بيا
 سره او شنه دَ مخ ئي راوستو هنگام بيا
 اولار چپه خله سپرله په احترام بيا
 وخت او بخت به په ما وکړي ډبر انعام بيا
 که مې نن دَ خپل پرون شو هم کلام بيا
 ما وي: شپې له به تسخير دَ زلفو کاندم
 دې وي: شل دې شو ادراک او فکر خام بيا
 اوږدې زلفې، نېغ بانه او کږې وروخي
 زما مرگ له ئي بنه کړم اهتمام بيا
 چې له آله، سر او ماله پسې تېر شي
 هغه خه کوی اشنا په تنگ او نام بيا

شیرین یار چې دې بیان هسي دراز کره
 دَ اوږدو زلفو مېرمن کوی قیام بيا

خند و خار دے، کند کپر دے
 دَ عشق لار دہ، سخت سفر دے
 زیست روزگار مہی کور و کر دے
 پنہ دَ غم دہی راپہ سر دے
 روز و شب مہی ناخبر دے
 خہ شوقدر خہ اختر دے
 تورہی سترگہی، گورہی زلفہی
 خہ جادو دے خہ منتر دے
 پہ بیگا دَ ژوند بہ راشی
 دغہ لوظ ئہی معتبر دے
 پہ بارخو ئہی خولہی راغلی
 چہ حدت مہی دَ نظر دے
 ما ئہی سپورے ہم پہ تا کرہ
 کم چہ سور مہی دَ خادر دے

شیرین یارہ! زرہ دہی ژارہ
 خو دا ہسہی رنگ دلبر دے

ستا پء عشق کنبی چي بدنام دے
هر هغه ته مي سلام دے

ستا زیرک نظر ته خام دے
کء مي فکر دے، کء پام دے

هر يو رند چي ورته رام دے
دء ساقی پء لاس کنبی جام دے

ساقی جام لء لاسه ورکء
دء سرو سترگو دي هنگام دے

ستا دء سترگو آئینه کنبی
ما لیدلے خیل انجام دے

دء خورو زلفو سودا کنبی
خوب آرام پء ما حرام دے

چڀي لَه ميني بهره مند شي
غم ئي خه د ننگ او نام دے

مخ ئي دومره ډپر شته من شو
چڀي سپرله ئي هم غلام دے

زلفي سپره، ليمه ډک کره!
د سيند غاره ده، ماينام دے

زه ئي زيات له دعا آخلم
ستا په لبو که دشنام دے

مري خه کا بيا په اوبنکو
ياره راشه اوس ايام دے

شيرين يار دي يو مجنون دے
که شهره دے، که گمنام دے

نَه خپل خان و ته په څنگ يم
 نه بل چا و ته په رنگ يم
 يو مټين په نام او تنگ يم
 بل دې در کښې ناست ملنگ يم
 زه خوشحال يم د خپل دور
 زور ته مخ د يو اورنگ يم
 لپوتتوب مې بدرگه دے
 نور بې تبغه، بې تفنگ يم
 کله عقل ته په خشم
 کله زړه سره په جنگ يم
 ته که وِسوې هسې شمع
 زه ايرې لکه پتنگ يم
 په خپل خان هزار داستانه
 سارينده او نه په چنگ يم

شيرين ياره! جوړ پاڅون دے
 د يار څنگ ته په غرڅنگ يم

خو چي پء شپه دي اوربل خور نء شي
 هومره به زره زما پء كور نء شي
 شو تود نظر دي پء دا لور نء شي
 درد د احساس به مي تكور نء شي
 هومره به مي د اوربل اور نء شي
 شو دي سپين مخ پء لوگو تور نء شي
 بيا له زلفانو خري مه جوپوه
 د پبنتنو تر بله كور نء شي
 د مخ پء خال دي زلفي و غوپوه
 پوري پء سپينه لمن تور نء شي
 ما به هم ما هسي پء زره كنبسي لري
 كلي د چا سره پء زور نء شي

شو شيرين ياره! خيگر خون مي لرم
 رخسار د گل به رانه سپور نء شي

دَ بِنائستونو دَ منظرِ خبرې
 غوارم دَ یار دَ بام او درِ خبرې
 دَ مخ او سترگو دَ اثرِ خبرې
 کوه سحر او مازیگرِ خبرې
 ساقی، باده او دَ سیند غاړه، ماښام
 واعظه! وکره مختصرِ خبرې
 زما حسین او دلنشین دلبره!
 نه کا خوند داسې په بهرِ خبرې
 دَ غمازانو، بدخواهانو په خله
 مدام زما او ستا په سرِ خبرې
 خو بل مشال دَ شعور نه وی په لاس
 بیا په دا شپه؛ خنگ دَ سفرِ خبرې؟

دا شیرین یار وو چې در یادی ئې کړې
 ستا دَ کاله او دَ تېرِ خبرې

تا کە وُرک دې خُوږِ نَظَرِ کړه
 ما هُم پَت دَ زِرّه پَرهَرِ کړه
 تا نَگهت دَ زَلْفو وِرکړه
 سحر ناز دَ باد په سر کړه
 خه باڼه دې لَر او بر کړه
 په زلزل دې سَم او غر کړه
 دومره "غل دَ غرض" خوک دے؟
 چې ئې لُوت دَ شپې سحر کړه
 خيال مې هېڅ نه دے بدپامه
 خو له پامه دې بهر کړه
 سپينې خَلې نه دې قُربان! خو
 ناخبر دې هُم خبر کړه

شيرين يار له خدايه سوال کا
 که ستا لوظ ئې معتبر کړه

۲۶-۱۱-۲۰۰۲

هر يو خيال چي مي حسين دے
 لاله فام مي زره نشين دے
 نرگس چشمه، ياسمين بويه
 ملك خويه، ماه جبين دے
 غاره لکه، سر فلکه
 ويار د واره سرزمين دے
 يو ئي وصل بل ئي مينه
 که روزگار دے که مو دين دے
 هر يو غم ئي نازپرور دے
 هر يو ياد ئي گل ورين دے
 هر مئين دي بايد زده وي
 خه ئي قدر، خه توهين دے
 بام او در د يار د کلي
 د رازونو مو امين دے

شيرين يار داسي بيان کره
 چي هم قند دے، هم گبين دے

دَ شوخو سترگو مست نظر خورپږی
 ځکه سُرخي په مازیگر خورپږی

ساقی راغلی، هُم سپوږمی ده تمام
 رونق زمونږ په بام او در خورپږی

یو چې خوانی؛ بله باده په گردش
 واعظه! خود به دې دفتر خورپږی

غټه جبین خو دې راؤسپړه لږ
 گرهوان مې خیرې دے سحر خورپږی

همه رنگونه نستا دَ مخ دَ جمال
 زمونږ دَ کلی په منظر خورپږی

کله به وی؛ چې انگازې دَ وصال
 کوټه، کابل او په خېبر خورپږی

چي راپڻبه جُڏائي ده
 زما تللي بينائي ده
 له عالمه بېگانه شوم
 ستا يو هسي اشنائي ده
 ستا پءِ كلي ستا پءِ چم کڻي
 خان خاني ده، تنهائي ده
 ستا دَ حُسن اجزا خڻي
 خو کاکل ئي اکائي ده
 ستا له گورو، خورو زلفو
 توره شپه هم سودائي ده
 ستا دَ زلفو له زنجيره
 ناممکنه رهائي ده
 ”چا له زلفو برے وُموند!“
 دا خبره هوائي ده

مينه خه ده شيرين ياره!
 پءِ عالم کڻي رسوائي ده

دَ اھونو کَہ طوفان دے
 نو دَ اوبنکو ھم باران دے
 پَہ شبخون دَ شہابونو
 لمبہ شوے مہ بُستان دے
 یا نالی دی دَ بلبلو
 یا افغان سر پَہ فغان دے
 ”روز و شب“ مہ مخ او زلفی
 خَہ زمان دے خَہ مکان دے
 بیا دَ خیال پَہ ائینہ کنبی
 ستا تصویر تا تہ جبران دے
 کَہ دہ سُود چرہ مقصود وی
 واورہ! مینہ کار دَ زیان دے
 وخت دہ چا تہ پنبہ نپولی
 خَی پَہ مخہ تل روان دے

تورہ شپہ بہ سپین سحر شی
 دغہ چغہ مہ اذان دے

تنهائی ده، خان خانی ده

خومره ډېره ویرانی ده

دَ وطن هره کوڅه کنبې

څه دَ وینې ارزانی ده

دَ اقدارو قدر نیشته

چې دَ زر او زور خانی ده

نَه دلیل، نَه حواله شته

زورگیری ده، من مانی ده

دَ هر مخ په ائینه کنبې

نور څه نیشته حېرانی ده

یو دُنیا دَ مېن زړه کنبې

شیرین یاره! ودانی ده

نری شونڊی کٺ دې پانی د گلاب دی
خط د مخ دې لکه توری د کتاب دی

ستا د سترگو د صدف تر رنی اوبنکی
دا گوهر پٺ تل د آب همه بی آب دی

هسکی غاری ته دې هېڅه صراحی ده
ستر قامت و ته دې سروی څه حساب دی

پٺ گفتار کښې نغمه زاره، وزن داره
بلبلان دې هر یو غږ لره بی تاب دی

ځمې وروځې، لک بانه دې؛ لیندې، غشی
چې سینې د مئینانو پٺ ځواب دی

بارانونه پرې د اوبنکو بلا ووری
ارمانونه د زړه سیمه کښې شاداب دی

مَسْت خراب دې چې د سترگو په صهبا دے.
 هغه کله په صواب او په خطا دے
 تورې زلفې دې حاوی په گوره شپه دی
 سپین جبین دې مُقدم په روڼ سبا دے
 هغه سترگې چې تر زلفو نیم گڼو شوې
 مازیگر مې اوس نیمگرے، نیمه خوا دے
 چې مې ووژنی او غېږه پس ته راکا
 زما برخه چې قاتل مې مسیحا دے
 د یار یاد چې د مشال هسې بلېږی
 ډېره بڼه ده چې همرا مې رهنما دے
 لاعلاج رنخ د مینې که باله شی
 مگر دا چې یار هم درد دے، هم دوا دے
 د یو مخ د پاره سل مخونه کېږی
 ستا د کلی سپی، سرے زما اشنا دے

د زړه زخم ئې خیرلو ته ځان جوړ کړه
 شیرین یار و ته اشنا ئې په خدا دے

ستا دَ زلفو پٽه سودا مٺي ژوند حساب دے
ستا دَ مخ پٽه عبارت مٺي جوڙ نصاب دے

ستا دَ زني تڪي خال وٽه پسخپري
خو نيلم ڪه جوهری خخه ناياب دے

تر سرو شونڊو، سره رخسارو دٺي شرمپري
لاله گل دے، ڪه غانڻيول او ڪه گلاب دے

لڪه سترگي دٺي پٽه خون ڪنڀي مڙني دي
دغه هسي ڪوم بنڪاري او ڪوم قصاب دے

دَ باڻه غشو ته واغستوه تپڪي
تمام شوه دَ گائلو زرونو تاب دے

مخ روني دَ ڪومي شپي وه شيرين ياره!
چي ورڪ ڪري ئي له سترگو زما خواب دے

خال پڻه زنه، پڻه رخسار چڻي لڙ او بر ږدي
 داغ و ما ته پڻه زرگي او پڻه خيگر ږدي
 هېڅ يو دم مې ستا پڻه زلفو اثر نه کا
 گېنې مار هم اخر کربنه باندي سر ږدي
 ستا د سترگو تور جادو يم عاجز کړي
 راته کډه هر کمال او هر هنر ږدي
 دلداري د خودداري پڻه قيمت نه شي
 څوک به ولې خپل پتکي بل ته پڻه سر ږدي
 هېڅ بها د رڼې اوښکې د آب نېشته
 څوک به څه ورته پڻه قدر دُر گوهر ږدي
 ستا د شونډو پڻه بدل به ئې وانخلم
 څوک مې وړاندي که جامونه د کوثر ږدي
 د لېلا د زلفو باد دے بيا رالوتے
 بنجاري به پڻه کوم گټ کښې اوس عنبر ږدي

د آشنا د در طواف مې پښې کړې شلې
 خدای گواه که لا پڻه ځای مې د نوکر ږدي

یو سکوت دے، خاموشی ده
 بې رُخی ده، بې ارزی ده
 پۀ مئینو سنگ باری ده
 دومره زیاته رسوائی ده
 ستا د نوم پۀ تذکره هُم
 لگېدلې پابندی ده
 هره لاره کښې مقتل دے
 د سرونو ارزانی ده
 پۀ گوڅه گوڅه زندان دے
 خۀ اسیره زندگی ده
 غلامی خو ترې نه زر ده
 د مریانو بندگی ده

چپې مئین پۀ زر او زن شی
 ترې نه پاتې سربازی ده

دَ اَلْفَت پَہ ہر یو راز او بنا زدہ دے
چہی دَ سترگو پَہ رموز او حیا زدہ دے

پَہ آغاز دَ کوم سبا خنگہ بیا زدہ دے
پَہ انجام دَ ہر پروں ئی چہی نازدہ دے

ہغہ کلہ محبت او آشنا زدہ دے
چہی ہر چرہی پَہ خیل خان او انا زدہ دے

ستا تسبیہی دہی شہخہ! تا تہ مبارک وی
زما کلہ کوم یو کار دَ ریا زدہ دے

زرہ مہی بند پَہ ہرہ غتہ شو دَ زلفو
خہ دا ہسی تور جادو دَ لہلا زدہ دے

شیرین یار پرہنہ مُشکی خالونہ پہری
دہر دَ اوبنکو پنبستنو پَہ بہا زدہ دے

چي دَ بِنڪلو تِڪانه ده
 نو دَ زِرونو استانه ده
 ستا دَ سترگو لَه نظره
 داغ مِې زِرَه ته نذرانه ده
 نَه زَه درشم، نَه تَه راشي
 دغه خنگه يارانه ده
 هر سبا او هر بېگا دي
 نوې نوې بهانه ده
 ستا دَ سترگو پَه هر رَپ کبسي
 بيلَه بيلَه زمانه ده
 دَ اسمان دَ تندرونو
 ولي تل يو نينانه ده

شيرين ياره! كه پوهېږي
 هر غزل مِې ترانه ده

خلاص دَ زلفو ئي زندان شي
 ډېر مشكل به مو اسان شي
 خور زما آه و فغان شي
 خو به ټول همه افغان شي
 بلبلان ئي پۀ نارو دي
 ستون بهار به تر بستان شي
 لۀ جامي دي بهر نه شي
 خو مي قتل هر ارمان شي
 دَ ايفا ساعت به راوري
 وخت پۀ ما به مهربان شي
 ورك پۀ لارو كښي دَ زلفو
 دَ فکرونو هر کاروان شي
 ما ئي سترگو كښي خان وليد
 درېغه! خپله اوس گويان شي

اوږدو زلفو ته منسوب وي
 دراز ځكه مي بيان شي

راستنه هسي ايام شي
 دَ محفل هغه هنگام شي
 دَ ساقی پښه لاس کښي جام شي
 دَ سيند غاړه کښي ماښام شي
 پښه مضراب دَ خپل رباب ئي
 دَ مطرب هنر تمام شي
 دَ سپرلي مَسته هوا کښي
 روڼه شپه "ماه تمام" شي
 هر اشنا و ته پښه څنگ کښي
 ښکلې ښکلې گل اندام شي
 پښه نغمو او پښه رپلو کښي
 يو اتڼ شي، جام پښه جام شي
 يو مستي وي، بې خودي وي
 دَ روزگار فکرونه خام شي

دې جنت جنت ماحول کښي
 هسي ژوند راته انعام شي

پۛ چا کلہ دومرہ گران یم
 لکہ گُل دَ بیابان یم
 هر یو جبر تہ اسان یم
 هر یو غم تہ دې نبنان یم
 تل وتلے لۛ خپل خان یم
 لکہ بوی دَ گُل پُرشان یم
 دَ کاروان خاپونہ وُران دی
 مگر بیا ہُم زۛ زوان یم
 معرکہ دَ محبت کنبی
 پۛ خپل خان باندې تاوان یم
 پۛ حساب لکہ دَ مری
 نۛ پۛ درد نۛ پۛ درمان یم
 هر احساس پۛ غور و گون دے
 پۛ خپل غر باندې پُنبمان یم

دَ وخت هر گوزار دَ پلک دے
 مگر کلک لکہ سندان یم

هغه سپرلے ستا دَ نظر لتیوم
 چي سمه، غر دَ لر او بر لتیوم
 ستا دَ وصال هغه خبر لتیوم
 کله بولان، کله خَبر لتیوم
 دَ مخ او زلفو دَ نسبت په مينه
 چرته سایه او چرته نمر لتیوم
 ستا دَ کاکل غُتیه مې نَه شوه په لاس
 پسې کَه ترې دَ تور غر لتیوم
 دَ یار دَ مخ دَ سره او سپین په قدر
 تا ته وې چا؟ چي سیم او زر لتیوم
 تل په دَرک دَ وُرک اشنا دَ کوخي
 دَ یو گدا هسې هر دَر لتیوم
 لا دَ کوم درد بسترگي ورغلي نَه دی
 دَ زره زخمونه برابر لتیوم

یو شیرین یار مې وی "هم سر" دَ عصر
 پسې هر خپل او هر تیر لتیوم

۲۲-۳-۲۰۰۳

پءِ خپل آب باندي پوره ده
 زما اوښکڼه پښتنه ده
 گټه هغه يو درنه ده
 چې پءِ خاي باندي پرته ده
 دَ تا ناز لره کاکل دے
 زما ويار لره شمله ده
 دا دې شونډي هسي رپردي
 کءِ خطا دې بهانءِ ده
 ستا پءِ سترگو کښي ځلپرږم
 خومره ښکلي تماشه ده
 خو واعظ دَ ښار حاکم دے
 ښه اباده مپکده ده
 شپخ هُم ناست دَ خُم پءِ څنگ کښي
 هُم مي گوت دے، هُم توبه ده
 څه ښه شعر دے شيرين ياره!
 هُم غزل هُم ترانه ده

ڇوڪ ڊي زلفي ڇوڪ مڙگان ڊي
 پڻستانه راباندي گران ڊي
 په صدف کڻي د ليمه ڊي
 ڇو گوهر مگر د شان ڊي
 ستا د سترگو آئينه کڻي
 ڊپر عڪسونه خو ڇپران ڊي
 اجزا نور هم د بنائست ئي
 خو دوه غوره تر عنوان ڊي
 چي د بخت په طمع نه ڊي
 پري وختونه مهربان ڊي
 دا بي حسه مره خانونه
 څه په درد څه په درمان ڊي
 روز و شب ئي مخ او زلفي
 په زمان څه په مڪان ڊي

د ڊي اوبنڪو سمندر کڻي
 علامي د غت طوفان ڊي

دَ یار یاد کَہ زورور دے
 غم ئی لا ترې نازپرور دے
 لرې نہ دہ چہ یار راشی
 کَہ دې لرې دَ زرہ ور دے
 ستا دَ مخ، زلفو پئہ نوم مہ
 ہر شوقدر او اختر دے
 ما حای کرمے دَ زرہ کور کنبی
 ستا ہر خیل او ہر تپر دے
 سیے دَ کلی دې و ما تہ
 لہ سہی پردی؛ بہتر دے
 پنبی مہ شلی، سترگی تپہ
 را پئہ سر سترے سفر دے
 چیلم مات دے، حجرہ رنگہ
 خوشے بام دے، شار ئی دردے

اباد کرمے پئہ یادونو
 شیرین یار دَ زرہ کنہر دے

تل زما دغه دُعا شی
 ستا نظر دې مسیحا شی
 خوا ئې ډکه په هوا شی
 چې ئې طمع له مُلا شی
 زما مینه بس په تا شی
 په سامره او که په غلا شی
 زره په دود د سپلنی دے
 ستا په حُسن به فدا شی
 همدردان په نامه ډېر وی
 خو یو خوک پکښې دوا شی
 چې دې سترگې سمندر شوې
 خان د چا نه به سپوا شی
 خود غرضی د خنګل اور دے
 په خشاک نه په گیا شی

ژوند به ټول تراخه زائل کا
 شیرین یار به مې پخلا شی

کٔ پٔ دَمَ اَو پٔ دُعا شى
 نو خپل درد به مې دوا شى
 دا سپېڅلې لېوتتوب مې
 هم همراه هُم راهنما شى
 چې زما لٔ سترگو پريوځى
 دا گوهر دې واړه ستا شى
 پٔ وعده د مخ او زلفو
 هُم سبا شى هُم بېگا شى
 يار مې هله پښتون بولئ
 کٔ پښتنې له مې راشى
 وفادار کٔ جفاکار دے
 خو بس دا چې يار زما شى
 د زړه حال به مې څرگند کا
 کٔ دا سترگې مې گویا شى

دې خپلونو دې تپو کښې
 شيرين يار به يو پېدا شى

اضطراب او د سکون خبرې کېږي
 د وصال او د بېلتون خبرې کېږي
 يا د زلفو د شبخون خبرې کېږي
 يا د سترگو د افسون خبرې کېږي
 د يارانو د تړون خبرې کېږي
 د پښتو او د پښتون خبرې کېږي
 خان لږه ځانه شي بېرون خبرې کېږي
 په درون د زړه چاودون خبرې کېږي
 هره ژبه باندې ستا د مخ سرخې شي
 چې زما د ځيگرخون خبرې کېږي
 په بېديا او ابادۍ کېږي تر يارانو
 د لېلا او د مجنون خبرې کېږي
 هر بېگا لره دستور وي د پښو لاندې
 هر سبا د بل قانون خبرې کېږي

شيرين يار دې "نن" زړه ور دې مرکې ته
 ولې دا که د "پرون" خبرې کېږي

دَ مهتاب هسي رنا دے زما يار
لکه آب غندي صفا دے زما يار

چي يو درد دے، يو دوا دے زما يار
هُم قاتل هُم مسيحا دے زما يار

لکه سپورے مي همرا دے زما يار
تل زما پء اقتدا دے زما يار

دغه هومره مي تر خوا دے زما يار
هُم مي تن دے هُم مي سا دے زما يار

هغه رون چي پء وينا دے زما يار
سپين پء زره باندي ربتيا دے زما يار

هُم كلام او هَم نوا دے زما يار
شيرين ياره! بنء پخلا دے زما يار

لکه گُل ئې نِزاکت دے
 لکه سروې ئې قامت دے
 بنه ئې وږم، بنه ئې شکل
 چي هُم گُل دے هُم نگهت دے
 خط او خال د مخ ابرو ئې
 اطاعت، هُم بغاوت دے
 زما روح دے زما خان دے
 هُم مفهوم، هُم عبارت دے
 يو مستی ده، يو حیا ده
 هُم شراب او هُم حرمت دے
 سربکف گُل د لاله دے
 مرگ د ژوند ئې هُم ساعت دے
 دغه هسي دُرداني ته
 د سرونو خه قيمت دے

خیالی یار مې شیرین یاره!
 مجموعه د هر صفت دے

دا يو څه رنگ له نگار دے
 چي مي يار دے که اغيار دے
 بنه دا ستا د زلفو تار دے
 انتشار دے، هم قرار دے
 دا خو اوبنکي پښتني دي
 بنه معيار دے، که مقدار دے
 قافله د ژوند روانه
 مگر خلاص ئي اوس مهار دے
 زما زړه يو سپلنې دے
 د تا حسن سور انگار دے
 په مونږ ووري تندرونه
 خلق وايي نوبهار دے

شيرين يار پسي کتلي
 ما هر در او هر ديار دے

شرڪ دَ زلفو کڻي فنا شم
 رپ دَ سترگو کڻي پيدا شم
 لکه اوبنڪه پءُ معنا شم
 چي دا هومره بي نوا شم
 خدایُ مي نه کا دَ تا فکر
 سور پءُ آس چي دَ هوا شم
 خدایُ مي نه کا دَ تا عهد
 چي قيامت باندي ايفا شم
 خدایُ مي نه کا دَ تا زلفي
 تسني و سني بي بنڪلا شم
 خدایُ مي نه کا دَ تا سترگي
 چي ساعت ساعت اشنا شم
 يو مي خان دے يو ئي سپورے
 نور دَ چا پءُ اقتدا شم؟

خپل کاله وي شيرين ياره!
 يار ته سترگو کڻي گويا شم

ڪه بنائست ڪنبي غبريت و ۽
 خو بيا مينه ڪنبي غبرت و ۽
 دربغه! خه خو محبت و ۽
 يا بدل ڪنبي قوميت و ۽
 اطاعت ڪه بغاوت و ۽
 ستا په مخ دي عبارت و ۽
 ستا د سترگو مبخانو نه
 هر زيرو مازيگر ست و ۽
 د خو اوبنکو ملغرو
 لڙ د چا خه قيمت و ۽
 خه به غم د هسي رنخ وو
 ستا عادت د عيادت و ۽
 زما مينه، ستا په حسن
 اباد ڪله او محلت و ۽

مل چي نه شي ژوند د فکر
 شيرين ياره! بيا قيامت و ۽

ما زده - چي زما شام او سحر تله
 تا زده - په کوم بام او په کوم در تله
 ما زده - چي مي زړه په يو نظر تله
 تا زده - په خه چل او خه هنر تله
 خنگ نه زما خنگه ناز پرور تله
 بيا په خه خبره مرور تله
 ستا په مخ او زلفو چي دعوه لرم
 ما نه پرې کابل او پېښور تله
 ستا د اوږدو زلفو په تار شومې دے
 فکر مي له ما په لوي سفر تله
 بيا د بانو خنډ کښې راته ست هسې
 بيا مي غېږ په غېږه لر او بر تله
 غم دے؛ د بي کسه کوڅه ووپني
 خدائي شته! که په خوا د زورور تله

کله په دا زړه مو زړه وهله دے
 چرته له دې گټو مو دلبر تله

لپونتوب کٺ مې شُهره شو
 ستا دَ حُسن حواله شو
 دا سپېخلے تفکر مې
 خپل نظر لره ډيوه شو
 دَ مرام پټه خوشې لار مې
 دَ خان سپورے بدرگه شو
 هر احساس مې خنک پټه خنک دے
 هر يو فکر راسره شو
 پښه نېولے مازيگر مې
 دَ خپل مرگ پټه تماشه شو
 لپونتوب مې ابدالی دے
 ستا غرور کٺ مرهټه شو

شيرين يار دې بلا سترے
 پټه سر خټه سنباله شو

خه به پاتي د زره دم وي
 چي هر غم راته راسم وي
 هر مٽن په زره گرم وي
 داغ د ميني ډپر پنهم وي
 چي د زلفو روش دا دے
 نو بانه به ئي کوم سم وي
 ورخ - واعظ زما همراز وي
 شپه - ساقی زما همدم وي
 ور راپورې د توبي وي
 د خمار خمونه خم وي
 ستا نظر به تا په ډک کا
 زما سترگو کښي که ضم وي
 هم لارښود هم لاروے يم
 خپل مې پل او خپل قدم وي

شيرين ياره! خه وطن دے؟
 په بنه کره هم سرے گرم وي

هغه سترگو و ته بيا سترگي پء لار يم
پنبه نيولء مازيگر يم انتظار يم

داسي ڪله ناويسا او نااتبار يم
ياره! ڊپرہ غريبي ده ڇڪه خوار يم

لاس مٺي ڊڪ پء رنو اوبنڪو، صفا مينه
چي راغله سٽا د حُسن پء بازار يم

پء مسڪا لڪه ڪلي چي شونڊي سپري
گرهوان خيرِي د سحر هسي تار تار يم

ڊڪي سترگي سمندر يو د مستي دء
پڪبني ڊوب سره د خود او د اختيار يم

خط او خال، لب او رُخسار ئي پء لاس راغله
شيرين ياره! اوس همه بهار بهار يم

دَ یارانو محفل خور دے
 دَ سین غارِی ماہنام سپور دے
 شو پَہ ما ئی پورِی تور دے
 خو لَہ زلفو مِی زِرَہ تور دے
 دغہ غم دَ کلی کور دے
 گنِی خلاص مِی دَ زِرَہ زور دے
 غم دَ یار او دَ دیار مِی
 دَ ژوندون پَہ اوہو سور دے
 پَہ دمِ خَم دَ ژوند بہ خَہ وی
 چِی ئی تل لَہ بلہ پور دے
 شوک مئبن دِی سنگسار پری
 پَہ کوخہ کنبی دِی بیا شور دے
 یار بپگا لَہ خری سپری
 فکر اوس نہ مِی شب کور دے

اور دَ ہجر شیرین یارہ!
 لگبدلے کور پَہ کور دے

ڇو مٿين ديٰ فرزانہ دے
 ستا پءِ عشق کنبی دیوانہ دے
 ستا نظر چيٰ مستانہ دے
 هر انداز ميٰ رندانہ دے
 ڇوڪ ديٰ ناست پءِ استانہ دے
 ڇوڪ ديٰ مست پءِ مبخانہ دے
 هر ارمان ميٰ صحرا گله
 دَ هر جبر نبنانہ دے
 هر يو خيال ميٰ ترميٰ ترميٰ
 هر يو خال دانہ دانہ دے
 ستا پءِ سترگو کنبی جانانہ!
 وينم عڪس ميٰ جانانہ دے

شيرين يار وَ ته اشنا ييٰ
 حَبف! چيٰ تا ته بپگانہ دے

اور ئي پای نہ تر سر واخست
 گلستان مي؛ نظر واخست
 هر سحر مو د صبا نه
 د گلونو خبر واخست
 يوسف مخه اشنا راغے
 سترگو بیره نظر واخست
 ککی توري سور خمار کنبی
 لاله داغ په تير واخست
 پښتنه اوبنکه وه توی شوه
 آب تري در او گوهر واخست
 تا که زلفي بادولے
 چا به خه له عنبر واخست

هېخ پرواز د بلندی وو
 وخته! تا مي وزر واخست

غم پڻه زړه ڪه د جانان شته
فکر هم يو د دوران شته

په دي للمو، غارو، پيڇڪو
لاه گلي د خپل شان شته

هر سپرلي ته تر لمني
كلڪه غٽه د خزان شته

بلبلان ئي سر شندل ڪا
لا حرمت د گلستان شته

بينجاري د سپرلي خه ڪا
د بنڪلا ئي ڊپر سامان شته

ستا د سترگو سمندر ڪنبي
وينم هسي يو طوفان شته

ستا دَ شونڊو پءُ مُسڪا کنبڻي
هر يو درد لره درمان شته

بنه ده زلفي دي خري، ڪري
دَ خيال خانله اوس مڪان شته

درسته شپه دي له ما يوره
بنه ده ستا هم يو زمان شته

اسو ٻلو مي اوبنڪي توي ڪري
دَ طوفان سره باران شته

ما هم زپه نه مي ”زپه لوي ڪره“
دَ هر سود سره تاوان شته

دَ ملت پَه اُفق ستورے دَ سبا یم
مرگ دَ لتهی اوردی شپہ لره پَیدا یم

”روز و شب“ دَ لر او بر مہی ”یکہ خار“ کا
پَه قربان قربان دَ هغو همنا یم

خپل تہر دَ وخت گوزار وَ تہ مخ نہ کا
زہ دَ هغه مجنونانو نہ جُدا یم

کہ پَه گُتو کنبہ مہی زَر، متو کنبہ زور وی
لوی حقدار دَ اوسنی وخت دَ لَہلا یم

پَه حرمت چہی دَ گلشن ئی خان فدا کرہ
زہ دَ هغه بلبانو پَه ثنا یم

قومیت مہی لکہ ساه دَ محبت دے
تل پَه تنگ دَ خپل اشنا ترلے ملا یم

تضمین پء شعر د رحمان بابا

شعر پء ژړا مې د خپل یار دیدن حاصل کړه
د شبنم پء خپر د گل سره یکتا یم

درسته شپه لکه د پرځې پء ژړا یم
بیا سحر ځکه د گل پء مخ خلا یم

داسې مه گڼه؛ چې څنگ کښې به د چا یم
گڼې زه له خپله خانه څنگ جدا یم

نء څه پوی دې پء سبا او نء بېگا یم
بیا هم بنه دې له وعدې یم چې گویا یم

اورکې غنډې له خپل وجود رڼا یم
هم پء خپله لاروے هم راهنما یم

معرکه د محبت کښې پء ویسا یم
پء رینې رینې خادر ترلے ملا یم

دا زما دَ پاڪي وينِي تقدس دے
پہ ہر حال کبسي چي دي ستايم، وايم، ستايم

دا زما دَ لہوني ميني جذبہ دہ
چي قضا لره مې بيائي؛ هُم رضا يم

دا زما دَ پښتني فکر غېرت دے
سر دَ دار باندي تپه يم په نڅا يم

تفکر مې څنگ په څنگ دے تر احساسه
لہ خپل ځانه څخه درد او همدوا يم

هغه تہ يي؛ کور و کر په لر او بر يي
دغه زہ يم؛ چي په ارض نہ په سما يم

دَ نظر دَ پېمانې معيار دي هومره!
پہ دا يو ساعت اعلا يم، هم ادنا يم

ستا دَ سترگو بحر څو په انتشار دے
زہ هُم عکس غندي لہ ځانه مې سېوا يم

دَ گُل شونڊې تخنؤمه بوی تری نغارم
په گُلشن باندې ورگله باد دَ سبا یم

دَ ”رحمان“ او دَ ”خوشحال“ سایې تکبیر کره
مقتدیانو کنبې یو زه مگر شنوا یم

دَ مرام په خوشې لاره مې دا یون دے
چې هُم سورے مې همرا دے هُم تنها یم

پښتو نیک

PUKHTO.NET

دَ مرام پۀ خوشې لاره يک تنها تلو
 داسې تل هم بې همرا او بې امسا تلو
 دا هم بنه ده چې مو سورے دَ خان مل وو
 مونږ قائل دَ پرمختگ کله پۀ شا تلو؟
 دَ بلا کومی ته خۀ وی دَ چا فهم
 چې دَ فکر پۀ جلب کښې به بيا بيا تلو
 کوم جواز دَ گيلې نۀ وو؛ وخت او بخت نه
 مونږه خپله مگر خلې ته دَ قضا تلو
 مونږ دَ مينې لېونو له بنائېدل دا
 چې مقتل ته دې پۀ ناز او پۀ خدا تلو
 چې لایلا دَ وخت؛ ألفت پۀ زر او زور کره
 دَ مجنون غنډې بيا کله پۀ بېديا تلو

وحشتونه گورېدل به شیرین یاره!
 خو پۀ سترگو دَ شعور خنې رڼا تلو

خپل نظر لره رڼا يم
خپل پرهر لره دوا يم

زه هم غږ يو د جرس خو
غوږ د مړو له پيدا يم

خوک مې څه له زړه چاودون زده
لکه گل چې په خدا يم

سر د دار باندي هم ياره!
په تپه يم په نخا يم

ته غټې هسې خورپرې
زه وږمه يو د صبا يم

ته د گل غندي خندپرې
زه بلبل يو په ثنا يم

ستا دَ مینې بنه جذبہ ده
په قضا خپله رضا يم

ایله دومره قدر وایم
ته زما یې او زه ستا يم

خورې زلفې دې خړې کا
زه تر خو به په سودا يم

په دا هومره بې قدرې کښې
لکه پرڅه په ژړا يم

دېر که ما ته په دغا یې
تل هم تا ته په دعا يم

له پخوا دې خوا په خوا يم
لکه سورې دې همرا يم

د پښتو خاورې روزلې
شیرین یاره! ټول وفا يم

خود وتلے لے شعور یم
چې درغلے پے دستور یم

دَ بائے لے حُمبا زده کړه
سر تر پایه ولې چور یم

په یوه مُسکا رغېرم
هغه مرگی حال رنخور یم

خار دَ تا دَ نوم دَ تور نه
په جهان کښې مشهور یم

چې پرې نوم دَ پښتنې دَ مے
په دا اوبښکه هُم مغرور یم

یار کلام، کاتے پېرزو کړی
دوب سرود او په سرور یم

خو دا اوبنڪه مي سره ده
 په بارخو خو دي خوله ده
 اوس د زلفو په هر تار. کښي
 ستري فکر له جوته ده
 خوب او خيال کښي سکون چرته
 چي ئي زره کښي هنگامه ده
 سر دي نه وي خو دستار وي
 زمونږ دغه الميه ده
 د جرس په غږ شه پورته
 گڼي تلوني قافله ده
 ستا د نوم په تور مي وڙني
 قضيه خو بهانه ده
 څه! مُنصف د بنار ته وايه!
 بيا د وخت هم فيصله ده

 شيرين يار ترې څه جار ووځي
 د يار مينه يو نشه ده

لکه دَ پرځې وړېدلې نه شي
دَ گل رخسار ته رسېدلې نه شي

يو شل احساس ئې پارېدلې نه شي
اوده جذبه ئې رڼېدلې نه شي

زه يو وږمه يم دَ صبا، الوحم
ته ئې نگهت؟ خو گډېدلې نه شي

دا دَ هجران لهُ تاوه څنگه ژاړې؟
په خپلو اوښکو لامېدلې نه شي

نن خو دې ډکې سترگې سرې ولېدې
حېف دے! چې اوس هُم گرمېدلې نه شي

پام پسرليه! چې تکليف ونه کړې
په سمه، غر چې غورېدلې نه شي

نہ پء ما او نہ پء تا یم
د ربتیاؤ ہمنوا یم

خان، جہان و تہ پء شا یم
ستا د مخ پء تماشا یم

مخ اجل تہ لء پخوا یم
چې مدام ترلے ملا یم

پء ہغہ بہ دې منل وی
چې د خہ سرہ آشنا یم

د دربار لء سوری لرې
د معروض خخہ گویا یم

ہرہ اوبنکہ مې دیوہ شی
حکہ شپہ کنبې پء ژړا یم

دَ صحرا دَ هر يو گُل سورے دَ سر شی
 درېغه! سور کۀ دومره لوی مې دَ خادر شی
 راپېدا دې هسې بيا شام او سحر شی
 همونو چې مې کابل او پېښور شی
 بلبلان به دَ گُلشن مې سيالی وکا
 له دې سوزه دَ شپون کۀ مې خبر شی
 دَ جهان سيالی په خای ده دَ سيالانو
 خدای دې نه کا خوک له غمه کور و کر شی
 شهابی نسترگو ته وړاندې کړه لاسونه
 نه چې جوړ دَ زړۀ له کوره مې کنډر شی
 کوم جواز دَ کومې خوا نه ئې راوړے
 يو ساعت کښې باڼۀ برند بل کښې اوتر شی
 دَ خيا نه دَ اسمان ستوری مخ پت کا
 چې سحر ئې ستا دَ مخ په خا! نظر شی

شیرین یار به ئې تل زلفو ته په تار وی
 خۀ په دا کۀ دَ بلا تر کومی ور شی

دَ اغيار لره اغيار يه
 دَ يارانو سره يار يه
 كله عقل ته په لار يه
 كله زړه سره همكار يه
 ډيوه بله كا دَ اوښكو
 په شپه زلفو ته بېدار يه
 كه ئي گل دَ خټو نه شي
 خېر دے خال ئي دَ رخسار يه
 نور كه لاس دې نه بر كېږي
 نو بس بڼه لره اظهار يه
 دَ رڼا په طلب گرځه
 دَ تيارو خڅه كنار يه
 په تكل دَ خپل مرام دې
 لكه سيند يو ناقرار يه

دَ سينگار فكر دې وړے
 په ملا تر دَ شيرين يار يه

دَ غل نوم دلتہ سرکار دے
 چہی مُنصف ئی طرف دار دے
 مرگ دَ گُل ورتہ خہ کار دے
 چہی مالیار ئی صلاکار دے
 وینو زوو باندی پایی
 محافظ مگر خون خوار دے
 خپلہ مینہ ما تہ اور دہ
 خپل بنائست تا تہ انگار دے
 ضمیر ہُم دلہی خرخہپی
 ستا دَ بنار گرم بازار دے
 پہ خپل سوری اوس ویرپرم
 ہر سرے دَ وخت پہ خار دے
 ستا لہ کلی کدہ ورے
 ستا یو یاد مہی "یارِ غار" دے

ستا پہ تنگ باندی بہ وُمری
 ستا یو داسی شیرین یار دے

خوند دَ مازیگر او سحر چرتہ دے
 ستا دَ مخ او سترگو اثر چرتہ دے
 لارې دَ بانہ؛ خوکی دې پُخې شوې
 داسې مې اوس سود دَ تیر چرتہ دے
 ستا دَ زلفو ول نہ چې خان اوباسو
 مونږ خخه دا چل او هنر چرتہ دے
 غُخ مې دَ احساس دَ زرگی سر خودے
 ستا دَ خوږ دَ سترگو نظر چرتہ دے
 رابه شی قاصد دغه به هُم وُشی
 مونږ له پۀ زړۀ پورې "خبر" چرتہ دے
 سپینو ئې له توره خلا وُمونده
 خال زما له خیاله بهر چرتہ دے
 مخ چې پۀ تورتم کنبې دَ شپې وُوینی
 دا اهلِ نظر دَ دهر چرتہ دے

ډېر تراخۀ دَ ژوند ئې زائل کړی دی
 دے له شیرین یاره خبر چرتہ دے

دې انصاف ستا د "قانون ته"
 چي ساتون وايي شبخون ته
 ورځ دې ضم کړله په شپه کبسي
 تا جدت ورکړه بدلون ته
 د درد خړيکه ده خورپړي
 د زرگي نه مې لرمون ته
 خپلې سرې سترگې دې کسه
 يا مې گوره زړه گلگون ته
 غم د تا که مې لږ پرېږدي
 زړه مې ډېر کېږي ژوندون ته
 د سبا احوال به راوړي
 "نن" دې ولېږه "پرون" ته
 انتها د تغافل دې
 لاره جوړه کا پاڅون ته

ما نه ياد به دې يونه سي
 زور به وښاييم بېلتون ته

چي کاته دې هومره نور شي
 زر ده سر به مې دا پور شي
 ترمې اوبنکې نو هم بنې دي
 د زړه زخم به تېکور شي
 خو چي خواله مې را نه شي
 خه به مړ د بېلتون اور شي
 په لوگي لوگي ماحول کبني
 بنکلي سپين مخونه تور شي
 د لوگو دکې کولې
 سپين محل ته دې پېغور شي
 د دنيا په ميو مسته!
 وايه! جام که دې نسکور شي
 دا د زړه قيصه اورده ده
 خو نه سا او لږ په کور شي

خدای دې نه کا شیرین یاره!
 شوق ته خلاص مې د زړه زور شي

ستا دَ وعدې غُندي اوپره خبره
 خدای دې زما نه کا کچه خبره
 په زړه مودو نه وه پرته خبره
 مگر چې خلې ته نه راتله خبره
 زړه به دې غت وې؛ خو د تينگې نه وو
 گنې د "خلې" وه يو ذره خبره
 د نوي وخت د تقاضې په خاطر
 بايد چې ياده شي زړه خبره
 زړه به مې ډک وو؛ چې د سترگو نه مې
 لکه د اوښکې خڅېده خبره
 باد د نسيم ته زلفې خپله نيسي
 تور ئې په ما چې؛ شوه شهره خبره
 پرې ته مې ونه وپېل وړه خبره
 خفه شوې دومره په وړه خبره

بيا شيرين يار له خدايه څه غواړي نور
 چې کوته يار هم کړي گره خبره

هغه ډکه دَ وسواس شپه مې سبا کړه
دغه چپه خله وعده دې اوس گویا کړه

ما دَ زړه زخمونه وُ سپړل سحر ته
ته اوس شونډې دَ صبا په وږمه وا کړه

ستا دَ تورو زلفو تور مې په سر واخست
خان پسې مې دَ دنیا هره بلا کړه

دَ زړه لوبڼې چې شی مات کله رغېږي
خه! بدل مې دَ ویسا چرته پېدا کړه

دَ هر در او دَ دیوار وَ مونږ ته سترگې
پت په خوب دَ پېشمنی کښې دې زړه راکړه

شیرین یار دې هم اسیر دَ گورو زلفو
مخ روڼی ورته منسوب دَ یو بېگا کړه

بهانه ڪهه ڏي پخه شي
 نو وعده به ڏي ڪجهه شي
 اور ڏي پوري پنه شمله شي
 چي گريوان ڏي پري بڙه شي
 تخيل به لهه ما زده شي
 ڪهه خو ورخي راسره شي
 د جفا انتها خهه ڪا
 حوصله چي پڻتنه شي
 اوپره سترگو ته ڏي وايه!
 داسي ڪلهه يارانه شي؟
 ياد ڏي غلهه غلهه راشي
 شپهه چي دمه شي پخه شي
 جنگ ڪنهي سترگي مخامخ ڪا
 چي خپل عڪس خو مي پره شي

اسوپلو و ته مي خانداهه!
 د چا خوا خو به سره شي

ما دې ڪاڪل هسي ٿار ٿار وُلِيدَ
 تا مې پڻه خاورو ڪنبي دستار وُلِيدَ
 نه دې ما اوبنڪه ڪنبي ٽينگار وُلِيدَ
 نه مې تا سترگو ڪنبي قرار وُلِيدَ
 هپخ ده يو اوبنڪي ته مايه دَ حُسن
 چا؟ دَ دې بحر انتشار وُلِيدَ
 اخلي مې غبر دَ پلوشو ڪنبي نظر
 ما پڻه شفقت هُم جفاڪار وُلِيدَ
 اوس به ٽپه دَ خپلواڪي مې آوري
 ما دې رسي اُو سر دَ دار وُلِيدَ
 ڊپرہ چرچہ ده دَ ساقی دَ ميو
 دَ وخت واعظ مو پسي خوار وُلِيدَ

پڻه پڻتنه لڀلا ٿي زبرے وُڪري
 چا ڪه يو هغه شيرين يار وُلِيدَ

چڀي لئ وخته ناخبر يي
دومره ولي زورور يي

نئ پئ سمه، نئ پئ غر يي
دغه هسي کور او کر يي

کئ پئ خوب ئي وصل مومي
گيه بيا هم بختور يي

خئ سبا دئ، خئ بيگا دئ
نئ احواله بنئ خبر يي

خلئ پئ خيان کنيي هم کئ درکا
پئ بدل دَ زرئ کنيي سر يي

بيا خئ غم دئ شيرين ياره!
کئ خيل عصر ته "هم سر" يي

ستا دَ کلي بنه احوال دے
 چي زوال پکني کمال دے
 هر شبخون پکني ساتون شي
 چي بدلون په خو اشکال دے
 مالي يار دَ دوه دارو
 باغ دَ نوم پوري سنبال دے
 هر يو گل ته پيداوخت کني
 دَ خيل قتل استقبال دے
 ملا مست په ميو گرخی
 هير ئي واړه قيل و قال دے
 ماتونکي دَ هر لوبسي
 په دا خان خيله کلال دے
 غم هم ډير دَ هغه ژوي
 چي دَ مري په مثال دے

ستا وعده له مرگه تيره
 شيرين يار مگر اتال دے

ستا هغه نظر به وی
 نور نه ډک سحر به وی

بیا دې مخ او سترگو کښې
 رنگ به وی اثر به وی

زلفې چې بادېری دې
 بوی د گل اوتر به وی

ستا لېونې زړه په تا
 هسې زورور به وی

زړه لکه ماشوم زما
 لاڅه ناخبر به وی

شپې به د شوقدر وی
 ورځې د اختر به وی

ما پءِ خوب کښې ستا د وصل امکان وُلید
 گڼه چا پءِ دا زمان کښې مکان وُلید
 څنگ عدم مې خپل وجود ته حېران وُلید
 چې دا ستا د سترگو تور کښې مې ځان وُلید
 د سیالاتو د سیالی مې ارمان وُلید
 لکه گل مې پءِ صحرا کښې خندان وُلید
 د خپل مخ لءِ ابادیه دې زړه لوی شی
 بارې تا که مې د اوبنکو باران وُلید
 د مگس او د گرگس خواری شوې پېښې
 ما بورا او عندلیب پءِ فغان وُلید
 دم، قدم لره مې هم خپله اختیار کا
 د زړه کور کښې مې یو هغه مهمان وُلید
 اوس د زړه د آب و تاب قدر پءِ چا دے
 چې ستا نور ئې د حرم پءِ دالان وُلید

شیرین یار دې چې د پت پءِ ډېری ناست دے
 ما د دهر پءِ یارانو کښې خان وُلید

”روز و شب“ به دې بيان كړم
 ”مخ او زلف“ به دې عيان كړم
 ځان د تا كۀ تا د ځان كړم
 ډېرې مينې دې حيران كړم
 ورك په ذات كښې دې زۀ دومره
 اوس په تا د ځان گومان كړم
 ”زۀ“ چې ورك شې پاتې ته شې
 دغه سوال به دې آسان كړم
 آب د اوبښكې زيات له حسنه
 نور به څۀ قدر، سامان كړم
 دا بازار د دُنياگۍ دے
 زۀ په ځان ئې هم ارزان كړم

د نېټو په تسلسل كښې
 ډېر دې ځان ته بې زبان كړم

زه به خه وينمه چري د چا سترگي
 داچي کسو کبني مې عکس دي د تا سترگي
 يو مې روڼي په وحشت د بگا سترگي
 بل مې پتي په بي نوره سبا سترگي
 تيري کله؟ تري په نوم د رڼا آخلم
 راغی وخت؛ خکه اوباسی له ما سترگي
 د يارانو د ياری مې خه روداد دے
 نا آشنا کړي يوې پېښې؛ آشنا سترگي
 غم د هجر مې د زړه په خونه پرېوت
 زما اوچي شوې په ډېره ژړا سترگي
 چي د زلفو په سایه د خوب هوس وی
 خوک ئې خه ويني په خنگ د بلا سترگي
 په سينه کبني مې بنکاله د زرگی نشته
 خنگ حيا کبني آموخته شوې په غلا سترگي

چاپېريال که د غرض په دورو خړ دے
 شيرين ياره! خو د زړه مې رڼا سترگي

لار کنبی دَ مقتل کَ اودر پدلے یم
خَہ به تر مرامہ رسپدلے یم

ستا پَہ گُل رخسار چَی خَلپدلے یم
تل لکَہ دَ پرخَی ژرپدلے یم

ستا چَی دَ کاکل خَری سمسوره ده
دا لکَہ سپرلے زَہ غورپدلے یم

ستا دَ ژوند فضا چَی معطره ده
دا لکَہ نگهت زَہ رقصدلے یم

شپَی ته دَ سبا دَ ستوری خُل وینم
کلہ دَ وحشت نه بورپدلے یم

داسَی کوم جرس تَیر وهلے شی
زَہ لکَہ پاخُون ته غرپدلے یم

دَ خزان دَ آمد کُوکي پَ بهار کَري
 دَ چمن دَ بُلبلانو زِرَ آزار کَري
 دَ کمال دَ انتها پَ سر زوال دَ
 خو به گرم دَ جبر دا بازار کَري
 دَ پَر ياران دَ تا مَريان دَ بِنه خبر يم
 نشته دا چَ کله ما به ورکبني شمار کَري
 هر مزدور زما دَ بنار بلا مجبور دَ
 اوږدے، تگے اَس به خلاص خَ پَ کارزار کَري
 خَ! تپه دَ خپلواکي مَ لا خوربه شوه
 اوس به خَ دَ قفس او سر دَ دار کَري
 دَ سبا دَ ستوري خَل به دَ زِرَ بل کا
 اے! چَ ناز پَ تسلسل دَ شبِ تار کَري

لپونے سپيلنے گرځه اوس کوڅو کبني
 که پيدا پکبني يو هاغه شيرين يار کَري

۲۰۰۵-۵-۲۷

دَ مرگ کوټه، کوټ لکھپت جبل-

عام و خاص و ته معلوم شوم
چې بېلتون کښې دې معدوم شوم

ته مې څه له لاسه ورکړې
ترسايې خپلې محروم شوم

مینه حُسن ته منسوب ده
چې د تا سره موسوم شوم

کتیوری له زانو غواړم
په لوی والی کښې ماشوم شوم

د عصمت حرمت دې پالم
له مستی ډېرې معصوم شوم

په وعده به دې غلېږم
ستا د خلې هسې که اوم شوم

چي فنا مي له نظر شوي
 داسي ورک په کوم "نظر" شوي
 که په "زه" دي زورور شوي
 بيا منم چي معتبر شوي
 څنگه څنگ کښي مي راتول وي
 خو چي لاري کور و کر شوي
 په گوگل کښي مي زړه رېږدي
 ياره څه د ژمي نمر شوي
 زه به اوښکي نه زړه لوي کړم
 ته که خال نه لاس په سر شوي
 زه هر پېر به د نگهت يم
 ته که نور نه ډک سحر شوي
 زه به هغسي دلدار شم
 ته که هغه رنگ دلبر شوي

له همکارو څخه لاري
 د خام خيالو همسفر شوي

خومره چي حبرانه ده
 هومره سرگردانه ده
 راخو شه! محفل وته
 خه قيصه روانه ده
 بيا ساقی بي پامه شوې
 دا خبره گرانه ده
 وژنی مې خوشترگو کښې
 ډېره خان اسانه ده
 اوس شوه کورينه د زړه
 ما چې وي؛ مهمانه ده
 دا پښتنه اوښکه ده
 ما ته بلا "گرانه" ده
 لا ئې سبتم زور وکړه
 ما به وي؛ ستومانه ده

خه زده؟ شیرین یاره! چې
 روغه ئې، که ورانه ده

پت پالم، وفا کؤم
 سود دَ زِرْهَ پَه تا کؤم
 دا خو دې پَه ننگ اولار
 مينه به دې بيا کؤم
 راغلم دې کوخې وته
 زه لتيون زما کؤم
 زره مې چې زما نه شو
 اوس ويسا پَه چا کؤم
 نور لَه سحر خه وائيم
 لا خو به خدا کؤم
 ستا پَه زلفو دم يمه
 دار خه دَ بلا کؤم
 زه دې ستا دوا شمه
 تل دغه دُعا کؤم

خار دَ زلفو تور نه دې
 اوس دَ خه پروا کؤم

خو لکه پخوا نڙ شي
 لا به مڀ همخوا نڙ شي
 خو چڀ مڀ همرا نڙ شي
 هومره به اشنا نڙ شي
 خڙه گيله د بله ده
 خپله خپل خبر خوا نڙ شي
 دا هغه ماننام دے خو
 تڙه به هسڀ را نڙ شي
 گوره! زما سترگو ته
 بل خوا به پيدا نڙ شي
 اوبنكي پښتنې كسه!
 اوس به هم پخلا نڙ شي؟
 زرڙه دې پرې پېرلے دے
 خلې نه دې پشا نڙ شي

دا د شيرين يار كلے
 دلته كښې افشا نڙ شي

هره کريکه به اذان کرم
 گوره شپه به په لپزان کرم
 شوق د عشق به مې د شان کرم
 هر خواهش به پرې قربان کرم
 ترمه اوښکه چې بهير شي
 تغافل به دې حېران کرم
 خم ماضي وټه مې گرخم
 بښپه نيولې چې دوران کرم
 ته خواره ايله لبان کړې
 زه رينې رينې گربوان کرم
 همناو شه په محفل کښې
 چې په چغه "يا قربان" کرم
 د پخوا لکه خو راشه
 چې د زړه په ملک دې "خان" کرم

د کاکل ملک ئې تسخير دے
 خو که خان هغه افغان کرم

کٺ دٻ زړٺ دَ التفات شی
 بیا مٻ خیال دَملاقات شی
 گرم مٻ صبر مگر نٺ دے
 خو دا جبر دٻ لږ زیات شی
 دَ رُخسار سُرخي کٺ دا وی
 دَ یاقوت بازار به مات شی
 پٺ شین خال به دٻ وانخلم
 زمرد کٺ دَ سوات شی
 دا جذبہ دَ لپوتتوب وی
 لکه غر غرور چٻ مات شی
 دا مہم ابراہیمی دے
 مات به لات او هر منات شی
 زٺ لٺ تا چٻ. مینہ غوارم
 لکه تڙے چٻ فرات شی

 لٺ دیارہ پسٻ وړک شہ
 شیرین یار چٻ درتہ یات شی

ستا اوربل چي ڪرڻ زما نه دومره خور زړڻ
 ما پيدا دَ زړڻ پڻ زور ڪرڻ هومره نور زړڻ
 دَ نظر پڻ پلوشو مڻ ڪرڻ ٽڪور زړڻ
 ستا دوا ته مڻ مائل ڪرڻ ڊپر پڻ زور زړڻ
 نور دڻ لاس دَ بيلتون نبوه؛ زغم تمام دڻ
 سوزوڻي به راله خو داسي پڻ اور زړڻ
 ستا دَ زلفو سياهي چي به لا ڇڻ وي
 چي دڻ سپينو انگو ڪرڻ راله تور زړڻ
 دَ جفا پرده پڻ جبر باندڻي خو ڪرڻ
 دا چي وڳندي مڻ خله نو ڪاندي شور زړڻ
 دَ بلا لڻ سوري ڪله؟ مڻ وسواس دڻ
 مگر نه وي ڪله ڪله مڻ پڻ ڪور زړڻ
 دَ حالاتو پڻ تورتم ڪنڻي نبغ پڻ لار ڇي
 سترڻ سترڻ ڪڻ دڻ؛ نه دڻ لاشب ڪور زړڻ

زړڻ به ڇڻ پڻ ڪوم پراو ڪنڻي هغه در ڪا
 چا چي ڪرڻ ژوند مدام لڻ بل پڻ پور زړڻ

خلی نه زما ئی خو اوبنکلی نه ده
 داغلی ژبه هومره غلی نه ده
 ما په اسره جذبہ وژلی نه ده
 ستا په خادر مې ملا ترلی نه ده
 په سر د دار د رسی ول مې گواه
 ما دې په سر سودا منلی نه ده
 حکه مې کسی په نشتر اوباسی
 ما پلوشه د نور غندلی نه ده
 ورکړه اوس اوبنکې ته مې غبر د بانیو
 په عمر ټول چرته درغلی نه ده
 لا به قلم خوکه تېره گرځوم
 لاس ته راغلی خو "اوبنکلی" نه ده

ستا شیرین یار به په تا دروند و مې مگر
 دا زمانه د ټول او تلی نه ده

هله ما ته به همکار شي
 چي خاوند د خپل اختيار شي
 د حالاتو گرفت هېڅ دے
 خو که خلاص له خپل حصار شي
 د ادراک په نیلي سور شه
 چي زمان ته په رفتار شي
 خپل مرام به دې بنسپې ښکل کا
 که روان زما په لار شي
 آواره فکر مې خپل کره
 چي په بحر و بر اوار شي
 پسرله د خيال مې پور کره
 چي آباد لکه گلزار شي

ما د درد کړيکه مې بانگ کره
 بايد! اوس خو چي بيدار شي

ڇوڪ ڇڻي لولپه نه شي
 خوا خو دڻي سره نه شي
 ڇومره نظر سپڪ دڻي ڪره
 نور له دڻي بنه نه شي
 ڇو نه شي محروم، مظلوم
 عدل به ئي زده نه شي
 گمه د حرص ڇڻي ده
 ڇڙي به پوره نه شي
 لا مڻي نظر سترے ڪره
 ستا به هم دمه نه شي
 جوڙ دے د بنڪلا وقار
 سترگي دڻي اوڀره نه شي
 سم د هرڪلي سره
 گوره! ”مخه بنه“ نه شي

ڇارا له پڻتني ستر
 خوب ڪڻي هم بنڪاره نه شي

تہ زما فکر او خیال زده
 زہ دې ھم زلفې او خال زده
 زہ منلے د اقدار یم
 تہ د سترگو مې هر سوال زده
 سیاہ خال نه دې معلوم کا
 د هر سوی زرگی حال زده
 ما چې سر د مینې تار کره
 کاش! که تا د وصل تال زده
 دا چې! لوبنې د زره مات شی
 رغاوے ئې کوم کلل زده
 ولف رنگ دې هسې تبنستی
 دلې خلق ټول احوال زده

د ارمان خله به خه کرم
 رسم، شوک؟ د شال، مشال زده

ما نه مې نظر دے ورک
 تا نه دې اثر دے ورک
 خوک له خپل کنډر دے ورک
 چا نه خپل دوتر دے ورک
 دا چنې، کوخې خوشې
 اوس چې لوی تېر دے ورک
 چرته لوپته، پته
 چرته کنبې خادر دے ورک
 دلته که دستار زینې
 هلته مگر سر دے ورک
 مړه ده د دلدار وضع
 ناز هم د دلبر دے ورک

زلفې په کابل فنا
 مخ په پېښور دے ورک

دريغه! يو په زړه مابنام
 ما ته خوږه په خوږه مابنام
 دا تياره تياره مابنام
 بيا سپره سپره مابنام
 نه هسي ډېوي بلې
 نه هغه راتله مابنام
 بيرته لوپته نه کا
 داسې بيا د خه مابنام
 تېنتي انتظار نه مې
 دا دې هم لا بڼه مابنام
 ستوري په اسمان خلی
 درومي چپه خوږه مابنام
 زړه ته لکې لو وایم
 هاو! که شی اوده مابنام

ستا د زلفو تور ووته
 شی اوبه اوبه مابنام

دَ درد و غم او اذیت قیصه ده
 زما قیصه دَ محبت قیصه ده
 لږ مې دَ اوښکو شور ته غوږ وڼیوه
 نظم کښې څنګ دَ بغاوت قیصه ده
 دَ شک او یاس له هره ټوکه خالی
 زما دَ عزم او جرأت قیصه ده
 ستا دَ زلفانو، باڼه، خال په نوم مې
 دَ صبر، زغم، استقامت قیصه ده
 لاره کوڅه او په حجره ئې گورم
 وړکه دَ تنګ، پت او حرمت قیصه ده
 دَ زلفو تار په آئینه کښې کُسی
 خومره اوږده اوس دَ حیرت قیصه ده
 ستا په هر تال کښې انتشار انتشار
 زما هر تار کښې دَ وحدت قیصه ده

دَ شیرین یار دَ اسوېلو په ژبه
 وگوره خومره دَ حدت قیصه ده

نظم

خپله خاوره خپل قانون وے
په خپل واک کبسي موژوندون وے

بنديگي شوه د مريانو
مرگ دنن نه په پرون وے

امن او بنکلا

دَ خزان قاصد پَه شا شی
دَ سپرلی قافلہ راشی

غانتولونہ، لالہ گلی
پَه دا پُلو، پتو بیا شی

اومہ خلہ غتی موسپری
نگھتونه پَه گپا شی

بوراگان ہسپ بنپری
بلبلان سر پَه ثنا شی

دَ وطن دا گُلستان مو
امن امن شی بنکلا شی

ازادی او وطن

دَ وطن نه چرته لری
 دَ ظالم صیاد ولقه کنبی
 یو مرغی دَ سیالو سیاله
 وی راگیره په پنجره کنبی
 په فضا کنبی چې سہل وینی
 نو الوت دَ وطن غواری
 په خپل بن پسې پرېشانہ
 خپلې جالی چالی ژاری

ازادی کټ لوی نعمت دے
 خپل وطن هُم یو جنت دے

اے دریغہ!

چہ پتکے دَ امامت وی
خو شملہ دَ شجاعت وی

دَ مطرب لہ دے ربابہ
یو نغمہ دَ بغاوت وی

دَ شپونکی لہ دے شپیلیہ!
بیا تپہ دَ حریت وی

وفادار کۛ جفاکار وی
خو یو یار پۛ ہر صورت وی

خیال مے باد تہ دَ وخت وایی
پستنه یو تہر ساعت وی

دا دُعا دَ حَجَرِي (دِپَرِي) پَه جَوَرِ پَدُو وُلِيكَلِي شَوَه

خدايه!

دا اوتاک مِي گُلستان هَسِي ودان کَرِي
مگر دا چِي نِي پَه عمر جاودان کَرِي

وسيله نِي دَ خُورِ زَرُونُو دَ دَرمان کَرِي
مرتبہ نِي دَ جنت دَ سائبان کَرِي

سرچشمه نِي دَ نَرِي دَ امنيت کَرِي
عماريت دَ ملتونو ورحبران کَرِي

دمه خاي چِي دَ بادشاه هُم دَ گدا وي
شناخت نِي خاص و عام باندِي عيان کَرِي

هر مېلمه او مسافر ته زړه فراخه
برکت ئې دومره زيات د دسترخوان كړې

د جرگو او مركو و احاطو له
يو مركز ئې د همه پښتونستان كړې

خو تيلي مې راټول كړې په خوارو دى
دغه جاله په امان له هر طوفان كړې

DIKHTO.NET

خوانی

دَ خوانی پیه حقله دَ درې پوهه شاعرانو نظر

غالب

بنه ساعت او روغ صورت وی
نو خوانی هم بادشاهی ده

خوشحال خټک

د بادشاه له پیری بنه ده
که خوانی د مصلی ده

رحمان مومند

چې خوانی کنبې تقوادر وی
مرتبہ ئې د ولی ده

دَ وخت لپلا

گتو کنبې زر متیو کنبې زور غواړی بڼه
 په زړه کنبې شور په خله کنبې اور غواړی بڼه
 بنکلی محل په رنگ له کور غواړی بڼه
 هر سهولت یو په څلور غواړی بڼه

دا چې قدم د خپل شباب اُخلی
 بڼه جائزه د ژوند د باب اُخلی
 په یو ساعت د ژوند حساب اُخلی
 هر یو خراج په آب و تاب اُخلی

دَ وخت لپلا د مجنونانو نه ده
 دَ بېر سرو نشیانو نه ده

گران مشر اجمل خٽڪ ته

دا زوال دې لاندې سر شه
لا کمال دې باندې بر شه

دَ مستی همه سپرلے هُم
بیا دې خور پء لَر او بر شه

دَ رنگ رنگ نگهت پرونه
لء تور غره تر سپین غر شه

مابڻ چغه دَ وحدت کا
ایلم بیتره اوچت سر شه

بولان بیا له ملا ترلے
خَبر هُم بنء راببر شه

په لنډی او اباسین کبني
غرځنگونه زورور شه

شي تازه د گودر غاره
راڙوندے دې مازيگر شه

پاڅي پوک وهی شپېلی ئي
شپونکے بيا په تپه سر شه

مطربان دې چنگ تر چنگ کا
هر مضراب ئي په سر بر شه

هر ساقی باده په لاس کبني
ستا د ترو. په خوا ورشه

هيوه بله په حجره کبني
وحشت چاودے په ځيگر. شه

بیا درنو درنو پتیکو کنبی
شملی لکی برابر شه

خدای می چغه درته بانگ کا
راپدا دی ورک سحر شه

په انگن کنبی دی اتنی
له کوخی دی ویر بهر شه

هره شپه درته شو قدر
هره ورخ درته اختر شه

پوره پٽه هر کالی

دَ بنائست یوه هستی ده

یا خو حوره یا پری ده

که له خط او خال مشکي ده

نو له زلفو عنبري ده

گور کاکل ئې سیاھی ده

سپین جبین ئې روښنائی ده

خلانده ماه تمام ده

خو پٽه بام نه ده مخفی ده

دَ حرمت، حیا پرده کښې

یوه نغښتې باریکی ده

موی کمره، لاله لبه
په چشمانو نرگسی ده

لکه گل وی خوشبوداره
هم بنائست دے هم خوبی ده

په قامت کنبې لکه سروې
په غړۍ کنبې صراحی ده

سر تر پای په سرور ډوبه
په رگ رگ کنبې ئې مستی ده

په رگ رگ کنبې ئې مستی ده
خو بنېوه ئې زاھدی ده

خوی کنبې تلې فربتو ته
له جنته ئې بوتی ده

یا بلبله یا مېنا ده
د گفټار ئې شیرینی ده

په بيان کښې وزن داره
د مفهوم ئې روانی ده

په ادراک او فهم دواړه
لا سپوا تر هر سرې ده

هم په راز او په رموز کښې
ډونگی زیاته له کوهی ده

علم داره، عمل ناکه
بې حسابه نایابی ده

شیرین یار ئې خه صفت کا
دا پوره په هر کالی ده

ما ته ياد شي اے وطنه

ما ته ياد شي اے وطنه! همه تهر زارۀ وختونه
زما زرۀ باندې پراته دي هغه ډېر خواږۀ يادونه

هغه زۀ چي يو ماشوم وم
زۀ به پروت وم په خانگو کښي

په ځولي کښي، کله ترخ کښي
ډېر په ناز او په نخرو کښي

ما ته مور به الله هو وي
د اواز خوږو چپو کښي

خور او ورور للي للو وي
ترنم او په نغمو کښي

لہ دې پس شوم پۀ خپورو
او بيا ساه راغے پاپو کبني

ما وهلي به بيا مندي
ستا پۀ پولو، پۀ پتو کبني

پۀ تکل د تاروگو به
گرخېدمه پۀ واينو کبني

يا مشغول به وم پۀ لوبو
چرته گتو پۀ تیکرو کبني

ما غبئل به ترې مَمونه
اخستل به مې خوندونه
همه تېر زارۀ وختونه
هغه ډېر خواړۀ يادونه

چې رابره به سپورمې شوه
پت پتوڼي نه د ستورو
ما ته ياد شي اے وطنه!
زما زړۀ باندې پراته دی

ستا پٽ ڪلو، پٽ باندو ڪنبڻي
 هلڪان چڻي به ٽولگي وو
 پٽ رنگ رنگ له هغه لوبڻي
 ٻنڻه پٽ درز به ماڻامي وو
 يا به لوبه وه دَ سِيو
 ٻنڻه تاو شوي به لنڊي وو
 يا به لوبه مو دَ پانڻي
 يا انگي ڪنبڻي به ملي وو
 هغه بل خوا جينڪو به
 خو جوڙ ڪري ڪورڪي وو
 يا جوڙ ڪري ٽي واڏونه
 دَ گُوڊي او گُوڊاڳي وو
 هُم ٽي لوبڻي دَ موسيَو
 پٽ چيندرو ڪنبڻي الڪوڊي وو
 يا داوونه پٽ ميرگاتو
 ”يا وني“ او ”دوونِي“ وو

چڻي به جوڙ شوپٽه حجره ڪنبڻي
 يا دَ مخي گُوڙارونه
 ما ته ياد شي اءِ وطنه!
 زما زڙه باندڻي پراته دي
 دَ حَلمو دوه طرفونه
 يا تِيڪونه، اڪورونه
 همه تڀر زارڙه وختونه
 هغه ڊپر خوارڙه يادونه

هغه ستا پء لئمو دشتو
 چي به راغله بهارونه
 ٽوڪيڊلي به غانٽول وو
 او لاله هم سره مخونه
 ڪله شين، ڪله باران به
 خانله خانله ئي خوندونه
 ڪه به جوڙ د بوي تال شو
 د قدرت؛ جمع رنگونه
 هم اباد دي گودرونه
 مستي جونه قطارونه
 پء ترخونو ڪنبي منگي ئي
 پء يو بل باندي ٽپلونه
 يا پء سيند ڪنبي شاه ڪلميانو
 چي پء متي به ڪره جالونه
 پء مهيانو پسي چر ڪنبي
 پء خيپاڪو گوزارونه

چي سيند غاري ته پء اوري
 پء چيو ڪنبي به تاري وي
 ما ته ياد شي اء وطنه!
 زما زره باندي پراته دي
 اچول به مو سپرونه
 تش بازو او شنازونه
 همه تهر زاره وختونه
 هغه ڊهر خواره يادونه

هر ماڻھام هغه ماڻھو ته
 دَ مارغانو تله سڀلونه
 پءِ اسمان کڻي به رواني
 هغه زاني قطارونه
 پءِ بيلو کڻي سرخابانو
 چي به ونيول ناوونه
 پءِ مڀره کڻي چي به خراپو
 راجپرل دَ زيل سرونه
 دَ طوطيانو، بناروگانو
 پءِ هر بن کڻي اوازونه
 دَ زرکانو، طاؤسانو
 هغه کريکي او چرکونه
 يا له جارو ترنگول چي
 تاروگانو خپل تارونه
 پءِ نارو به وو تنزري
 دَ مڙ پچ پڙکونه

چي نغمي وي دَ بلبو
 خنگه ډک وو له سروده
 ما ته ياد شي اءِ وطنه!
 زما زړه باندي پراته دي
 دَ کوئل خواږه گوگونه
 سحرونه، ماڻھامونه
 همه تڀر زاره وختونه
 هغه ډډر خواږه يادونه

هغه دَنگِ او اوچتِ غرونه
 تر آسمانه ئي سَرونه
 پَه لَمَن کِنبِي ئي غُزانِ وُو
 پَه سَرونو نَبِترونه
 گرځېدل ئي سردرو کِنبِي
 دَ زَمريانو کِنډکونه
 دانگېدلې غرخني به
 شرږېدل به ابشارونه
 پَه هوا شِيکري، بابنِي وِي
 پَه غوتو به وُو بازونه
 خزندو او درندو نه
 سُوږي ډکي هُم غارونه
 دَمه شپه کِنبِي راوښکل به
 شرمخانو اوازونه
 پَرځېدَه به اورکي - هم
 دَ پيريانو لاپښونه

چي جهان پرې بناسته وو
 دَ فطرت بلا رنگونه
 زما سترگو کِنبِي ځلېږي
 دَ حیات واره عکسونه
 ما ته یاد شي اے وطنه!
 همه تېر زارَه وختونه
 زما زړه باندي پراته دی
 هغه ډېر خواږه يادونه

هغه موج اماج د زمکو
 د هر چا زميندارې وې
 پرې اباد وو اړتونه
 د هر چا قلبې، جوړې وې
 د اسانو او غويانو
 جوړ زغلوڼه او مېلې وې
 ښه چپکار چپکار کندوان وو
 ښې پرېوانه به غلې وې
 وو محدود ضرورتونه
 په توبنۍ کښې خو توبنې وې
 بې ضرر د خاورو لوبنې
 که دونۍ، کتوي، کاسې وې
 يو توشک، يوه شړۍ وه
 کڼاوې وې او پڼې وې
 د ژوندون اوږې وې سپکې
 ملازې وې نه نخرې وې

چې په لَو او په غوبل به
 د يو بل په کار راتله به
 ما ته ياد شي اے وطنه!
 زما زړه باندي پراته دی
 لگېدلی اشرونه
 وو دا هسې عالمونه
 همه تېر زارۍ وختونه
 هغه ډېر خواږه يادونه

هغه ډکه به حجره وه
 سره ټول درانه پگونه
 ښې درنې درنې کاتۍ وې
 ښه دراز دراز قدونه
 په پټکو کښې شملې لکې
 په څنگ ټورې، ټوپگونه
 گرځېدل به تاو برېتونه
 د غيړت او ننگ مروڼه
 په جرگو هوارول ئې
 ټول خندونه، جنجالونه
 لاس په نام ورته کسيان به
 په چکر ئې چيلمونه
 ماسخوتن به د ځلميانو
 په حجرو کښې محفلونه
 د منگي هغه تنگونه
 په رېلو ئې ربابونه

چې د خوند او د وقار وو
 مينه مينه ورورولي وه
 ما ته ياد شي اے وطنه!
 زما زړه باندي پراته دي
 ښکلی واره ساعتونه
 کشالي وې نه جنگونه
 همه تېر زاره وختونه
 هغه ډېر خواږه يادونه

آہ ---- نجات

نہ مو خود شتہ نہ اختیار
نہ مو زیست شتہ نہ روزگار

نہ ثانی د فرید خان شتہ
چہ تسلیم کا ہندو بار

نہ میروپس پہ بہرہ راغے
کا گورگین پہ گور دوخار

نہ پیدا بل احمد شاہ دے
چہ مرہت شی بہرہ خوار

وران دوتر د شیخ ملی دے
ورک احمد ملک سالار

نہ مہم دَ یوسفزو شتہ
چہ مغل وگاندی دار

سور تحریک دَ پیر روہبان دے
دَ خیلواک غلے پرچار

دریا خان او ایمل خاورے
دَ ملت خونہ تار تار

نہ پے رنگ دَ فتح خان شوک
چہ پرے ناز وکا پنجتار

بند تپہ دَ ماللی دہ
پے یرغل نہ دے ناتار

کوم دے زرہ دَ ملتانی اوس
پے فہرنگ نہ شی ایسار

نہ مو گتو کنبی قلم شتہ
نہ پے لاسو کنبی تلوار

دائري دَ استقبال له
 مونڙه نه لرو پرڪار

نه پنه زرو باندي شته يو
 نه پنه زور باندي نامدار

پنه جامه مو خه ڪار نشته
 خو مٿين يو پنه دستار

دَ پتڪي تڙل مو نه زده
 نوم به غوارو دَ سردار

نه پخيله خه ڪو شو
 نه ڄوڪ بل پرپرڏو اوزگار

دَ ملت پنه ڪار ناپوهه
 دَ خان سوڏ لره هونبيار

په يوه تکه خرڅېرو
 زمونږ دغه دے بازار

ډېر شته من دلې يادېږي
 نمک خوار د استعمار

په رنگ رنگ لره جامه کښې
 دل راشي د بادار

خومره لوبې په مونږ وکړې
 هرې پېښې په بار بار

هر خاطر به وي لاجمع
 خو چې نه شو ټول همکار

خدای دې وکا شیرین یاره!
 په پښتون راشي بیا وار

مشر نحو خان ته!

د دې کلي ثانی پلاره
نر سالاره لوی سرداره

سینه وره، وضع داره!
د خپل قام له غمه خواره!

مناره درپسې ژاری
راشه بیا ورته په لاره

که دا لارې دی غوږ شوی
ستا د آس د تاپ د پاره

سر له گوره کا راپورته
گوره! کله تر بازاره

دا منم؛ خه خان خانی ده
د هر چا ده خپله چاره

هره چاره بازاری ده
خلقه شوله سودماره

مگر ستا د نرې وینې
یو شو خاڅکی تازه داره

دا د نوي گول حلمی دی
د خپل وخت نه خبرداره

له مرانې عبارت دی
په جذبه د تنگ سرشاره

“اجازه” دې یوه غواری
دا دسته ده نوره تیاره

باتوران دی خو بس دا چې
اوس بې مشره، بې سالاره

خه به بنه وي كه بيا راغلي
د تا داډ ته پامته داره

يا خپل سورے راپرزو كا
په دا هم دي منت باره

د دي كلي ثاني پلاره!
نر سالاره! لوي سرداره!

پښتو نېټ

DIKHTO.NET

نوحه

(دَ يو مشرپه تلين)

دَ هوا قاصد خبر راوړو قَفَس ته
وې ئې: غَوږ شه! ستا له كلي يو ابا لار

ما وې: ژبه دې شه گونگه، خله دې ماته
خه دروند غم په خونه راغی — "لوی لالا" لار

دَ جنت رضوان ولاړ ئې هرکلی ته
چې پاک روح ئې په پرواز شه په سما لار

هېڅ جامه ئې دَ ریا دَ زُهد نه وه
حقیقت کښې په دا دؤر وو پارسا — لار

هُم خوددار وو، هُم دلدار وو — بلا وُشوه
په يو ذات کښې چې فقير وو هُم باچا — لار

بنه پاكانو پڪنبي نوري خپل لڙي
د دنيا له آب و گل؛ مگر صفا لڙي

مرتبہ ئي د "ولي" نه کمه نه وه
ا ف د مرگي په بهانه رانه وپريا لڙي

د حجرې دالان که وير کا؛ ورله بنائي
چې درست "آب" ترې مقدر ته په رضا لڙي

تخیل

تخیل مہی لکھ باز دے
بلندی کنبی ئی پرواز دے

لہ ہر بادہ، ہر طوفانہ
ہسی رنگ لہ بی نیاز دے

د باتور ہسی تُو رزنی
پراو پنجہ کنبی ممتاز دے

پہ تورتہ د شپہ کنبی وپنی
دے یو ہغہ نظر باز دے

مستحق د بلا داد دے
سزاوار د ہر اعزاز دے

هغه آوزة

هغه زلفي چي خني کا
 پکڻي وٽومبي گلاب
 هغه سترگي چي کا توري
 پکڻي کڻپنوي قصاب

هغه غوري تازه شونڊي
 پکڻي خوند پت د کوثر
 لا باده چي په پيالہ کا
 پکڻي ڊوب کا مست نظر

بيا کوم شان دے او کوم خان
 خة توبہ دہ، خة ايمان

دَ بَلْبُلُ نَالِه

(دَ يو اشنا په تليين)

دَ خاطر بلبُل آزار شَه بهار لارو
ډک دَ گل دَ خنداگانو سهار لارو

لکه باد چې په مخ راشی خېنې تېر شی
وَلې دا چې هسې ډېر په رفتار لارو

ما چې طمع دَ یاری نې تر ابد کړه
هغه یار دَ يو ساعت په اتبار لارو

ما په اوبنکو ملغرو به پېرلو
خومره سهل دَ دُنیا په بازار لارو

اوس نغمه کَه په خله راشی خو ناله شی
چې مطرب اشنا له چنگ و ستار لارو

دَ همزولو دَ ټولی نو خَه سیالی ده
چې نې خاورو لره گل دَ دستار لارو

آه-----دروند پښتونه!

نۀ شمله، نۀ دې جرگه شته
 نۀ حجره، نۀ دې کټونه
 نۀ چيلم شته نۀ گسبان شته
 نۀ دې رعب او نۀ برپتونه
 نۀ تۀ مشر هسې پاتې
 نۀ دې هغه کشران شته
 نۀ دې "راشه"، نۀ دې "درشه"
 نۀ دې هغه دسترخوان شته

دروند پښتونه! ځان دې خوار کړۀ
 تا لۀ ژونده جوړ بازار کړۀ

حالات او باؤر

تہ	دې	ناز	کړې	په	جمال
زہ	غره	یم	په	جنون	
زہ	قائل	یم	د	وصال	
تہ	خوښېږې	په	بېلتون		
تہ	اخته	په	تغافل		
زہ	لگیا	یم	په	پاخون	
تہ	دې	یاد	په	خور	کاکل
زہ	موسوم	یم	په	تړون	
خو	کہ	بیله	لرې	لار	
تا	به	خان	ته	کرم	همکار

وطنه-----خو!

درست عالم به در حېران کرم
 تا به ټول ودان ودان کرم
 دَ تا دشتې دا مېرې به
 زه بنېرازي گُلستان کرم
 دا چنې او دا کوڅې به
 زه دې بنادي پۀ جهان کرم
 تا به زه جانان جانان کرم
 تا به زه جنت نشان کرم

خو دا خپل دَ قام وگړی
 له هر خوا راته بدخوا دی
 څوک دَ لاس نه مې رانیسی
 څوک دَ پښو نه مې راکاږی

پء ما گران لء خپله تنه
 اء زما خوږه وطنه!
 دې علت سره پء جنگ يم
 خپل هيت نه چې پء خنک يم
 کء پء ژوند ترې نه اوزگار شم
 گنه ستا هله پکار شم
 نو کء خاندي او کء ژارې
 د سر خېر به راته غوارې

DIKHTO.NET

دَ استعمار دلال ته

تہ ملگرے دَ يرغل
 زہ ملا تر مې دَ خپل تل
 تہ يې غل دَ غلو تر څنگ
 زہ يم ساد دَ سادو مل

تہ پرچار دَ اطاعت
 زہ نغمه دَ بغاوت
 تہ سبق دَ غلامی
 زہ تپه دَ حریت

تہ دې خپله نیوه لار
 زہ به خپل کومه کار

رڻه اوبڻڪه دَ پڻتني لڀلا پءِ نوم

چڇي	به	شته	شي	ڪه	معدومه
ما	ته	هڀڇ	نه	ده	معلومه
ستا	له	ياده			زيرِ بدلي
توره	شپه	وه	دمه		شومه
واخله	غڀر	ڪڻي	دَ	شفقت	ئي
رڻه	اوبڻڪه		ده		ماشومه
مگر	بڻڪل	ئي	هم	پءِ	خيال ڪا
دا	معصومه		پءِ	خولءُ	اومه
دا	مي	تا	ته	گره	منسوبه
ستا	پءِ	نوم	به	شي	موسومه
لڪه	ما	هسي	بي		نومه
خدائُ	دي	نه	ڪا	ڇوڪ	محڪومه

بنگلی د خپل کلی

دَ حیا په تان ساتلی
نازولی بنه بناغلی

جینکی لکه پپروی
هلکان ئې کلک کوتلی

راته بنکاری ئې په وړاندې
دَ جهان بنگلی ناؤلی

په زندان کنبې راپه یاد شی
همه بنگلی دَ خپل کلی

ډېر مټن پرې شیرین یاره
په شعرونو مې نماځلی

قطعات

ستا پء زلفومي قسم دے
گوره شيه به وار خطاشي
د تير و پء تسلسل کني
د سحر ستورے پيدا شي

پء افق به د ملت مي
د سبا ستورے بنکاره شي
لته شيه به کده و اخلي
سحر بانگ خوبه موزده شي

پء سايه د خودداری کني
تر خيل وسه دلداري کرم
د پينتو د گلستان مي
تل پء وينو آبياري کرم

ستا دَ مینِی لپون توبه سِرہ بنسایم
 چي دَ وصل پئہ هیلہ باندي دي پايِم
 کاشکے! ستا هَم نوائی خو مِی نصیب وے
 چي پئہ غوغه ژبه هم دي مگر ستایم

بانگ دَ سحر چي مو خي خي دے
 لرزه دَ شيپي پئہ کت پوزي نه راخي
 حکه بيا بنکر دَ مغلوالې و شو
 دا چي مبدان ته يوسفزي نه راخي

تسلسل دَ استحصال کئ ستا نظام دے
 خو غفلت او شرافت مِی نن تمام دے
 تاودي وينې مِی احساس ته داسې ووي
 خپلواکي دي بس اساس دَ استحکام دے

دا حاکم دَچا مرئ دے
 دا قاضی دَچا دلال دے
 اوس دے خیر دَچنی غوارہ
 مل دَغل سرہ کوتوال دے

یو ذرہ بہ ئی رانہ شی خہ پئے خوا
 کہ خوک کاندی چری طمع لہ ملا
 کار دَور کرہ کلہ زدہ دَکوم گدا
 عن کہ تخت دَپاسہ کنہنی دَباچا

دَ عالم او دَ ملا دے تفاوت
 خوئی دَپر دے سرہ مینخ کنہنی مصلحت
 دَهر چا دے خیل صحت او خیل علت
 باید کنہنی بنہ عالم تہ پئے صحبت

په دُنیا کښې دَ هر چا دِے بِيَل بِيَل کار
 کا هُنر سره انصاف خپل هنرکار
 نه چې زرو وَ ته کښېنوي لوهار
 نه چې اوسپني ته کښېباسي سُنار

خال دَ مخ به دې مشال شي
 تار دَ زلفو به دې تال شي
 دا زوال به مې کمال شي
 انفصال به دې وصال شي

دَ صبا يوه وږمه يم
 لکه گل به دې خندان کړم
 دَ باران مړه شپبه يم
 لکه باغ به دې ودان کړم

کٺ پٺ عقل پٺ شعور وى
 خپل مراد به راحضور وى
 کٺ د بخت پٺ حواله شى
 بيا سرے گنه مجبور وى

خپل مو واک او خپل اختيار وے
 پٺ مرضى مو زيست روزگار وے
 دا تپه د خپلواکى مو
 عن پٺ سر باندي د دار وے

دا چي ډيره بي وسى ده
 يار، اغيار پٺ کناره دے
 د تا غم مې خوا پٺ خوا دے
 د تا ياد هم راخه دے

ستا پٽ زلفو کڻي چي و رکي
 وسوسي د تور بگا دي
 ستالو مخه برپنبدلي
 علامي د سپين سبادي

د تا حسن د تا مينه مي موضوع ده
 کوم عنوان، کومې قيصي نه خبر نه يم
 هر يو غږ مي ستا د وصل د حصول د ډ
 بلي چغې او نارې نه خبر نه يم

ته که هسي نر سالار شوي
 زه هم هغه کلک سپاهي يم
 ته که هسي زور امام شوي
 زه هم هغه مقتدي يم

دا حُجره ده، كه اتي ده
 دا كوڅه ده، كه بازار
 رپ هم نه وهې بي گتې
 دا دې زيست دے كه روزگار

ستا يادونه بنه لء تا دى
 روز و شب مي خوا پء خوا دى
 دا څو اوښكې مي مائه ده
 چي ستا آب لره پيدا دى

پء ښكاره دلاري مل
 پت پء زړه كښي راته غل
 پء ظاه راته واصل
 پء باطن كښي رانه بيل

دا زه چوز چي خداي هما كرم بيا و ما ته لور پرواز شه
دي نظر، پنجو او پر ته كوم باتور او گته باز شه
لا مي نور هسي الوت و د سپورمي ستورو نه بره
چي را لاندې هر رفعت و د اسمان تر هاغه سره

زما عزم بي بس نه و
زه بندي په قفس نه و

